

ZBORI

REVIJA · NOVE
ZBOROVSKÉ · GLASBE
UREJUJE

ZORKO PRELOVEC

1928

LETNIK IV · ŠTEV. 4

USTANOVLJENA LETA 1889.

Mestna hranilnica ljubljanska

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Ljubljana

Prešernova ulica št. 3

Stanje vložnega denarja nad
300 milijonov dinarjev.

Stanje vložnega denarja nad
1200 milijonov kron.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Poštne hranilnice račun št. 10.533

Telefon št. 2016

GLASBENO KNJIŽEVNA PRILOGA

Izhaja vsak drugi mesec

Urejuje Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo «Ljubljanski Zvon», tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (predstavnik Miroslav Ambrožič)

Naročnina na «Zbore» za državo SHS 40 Din, za Italijo 25 lir, za Ameriko poldrugi dolar / Natis člankov dovoljen le z navedbo vira

Češki pevski festival in ustanovitev Vseslovanske Pevske Zveze

(Nadaljevanje.)

V sprevedu je korakalo deset tisoč pevcev in pevk, na čelu deset zastav, nato zastopstvo POČ, jugoslovanski, hrvaški, lužiško-srbski, poljski, bolgarski in ruski delegatje, za njimi pa celokupno češkoslovaško pevstvo. Prebivalstvo zlate Prage je spreved povsod navdušeno pozdravljalo. Višek navdušenja je festival dosegel, ko so se pevske mase zbrale na zgodovinskem Staroměstském náměstí, pred mestno hišo, kjer so pod balkonom čakali zastopniki kulturnih, umetniških in narodnih institucij poleg zastopnikov praškega mestnega sveta, protektorja slavnosti s primatorjem dr. Baxo na čelu. Ko se je viharno navdušenje poleglo je tisočglavi ženski zbor pod vodstvom prof. P. Dědečka zapel J. B. Foersterjev zbor «Trikolora». Nato je na tribuno stopil zaslužni starosta POČ dr. Luboš Jeřábek in v krasnem govoru očrtal pomen šestdesetletnega dela češkega pevstva, ki mu je bil edini cilj, služiti narodu in umetnosti. Bilo je na mestu v dobah najhujšega absolutizma v Avstriji, v dneh deklaracije, taborov in državnopravnih bojev, vselej kadar ga je klicala dolžnost, da se posveča narodu in državi. Češka pesem je priborila slavo in dobro ime narodu tudi v tujini, propagirala je narod in poglobila kulturne stike z vsemi brati Slovani. In v težki današnji materialistični dobi je ostalo češko pevstvo zvesto svojim starim idealom. Danes se v zavesti svojih uspehov ob boku pevcev vseh slovanskih narodov poklanja staroslavni zlati Pragi, kulturnemu središču Slovanstva. — Po neponeljivih aklamacijah se je za poklon zahvalil primator dr. Baxa, želeč češkemu pevstvu nadalje uspehe, na kar so združeni moški zbori zapeli Smetanovo skladbo «Věno» in narodne himne. Množice so se nato razšle, ker se je spreved precej zakasnil in je bilo treba hiteti na večerne prireditve. Nekateri gostje so obiskali Národní divadlo (Narodno gledališče), kjer so peli Smetanovo «Prodano nevesto», drugi pa so šli poslušat moravski koncert, ki se je vršil v Smetanovi dvorani Obecnega doma. Sodelovali so Zbor moravskih učiteljic, Pevsko udruženje moravskih učiteljev, oba pod vodstvom profesorja F. Vacha, in filharmonično društvo Beseda Brněnska ter orkester Češke Filharmonije pod dirigentom pro-

fesorjem Jaroslavom Kvapilom. — Prvi del koncerta je prinesel niz izbranih skladb moravskih skladateljev Kálíka, Kaprála, Janáčka, Křížkovskega, Kunca in Axmana. Oba zbora sta pela bravurozno. Drugi del koncerta je izpolnila dr. Leoša Janáčka Mša Glagolskaja (Glagolska maša) za soli, mešan zbor, orkester in orgle. Delo je silno originalno, niti najmanj komponirano v cerkvenem duhu, marveč popolnoma koncertno, invenčno bogato, barvito instrumentirano, v celoti pa docela Janáčkovski kuriozum, ki poslušalca sugestivno zagradi in očara. Izvajanje tega težkega dela, ki zahteva glasbeno in tehniško dovršen zbor (pelo je 140 pevcev in pevk) in prvovrsten orkester, je bilo virtuožno. Solisti Čvanova, Hlouškova, Tauber in Němeček, orgelski virtuoz prof. Boh. Holub, zbor in orkester ter dirigent prof. Kvapil so priborili vseskozi zanimivemu Janáčkovemu delu ogromen uspeh. S skladateljem vred so bili deležni navdušenega priznanja razprodane, zelo akustične Smetanove dvorane. Popoldanskemu in večernemu koncertu je ves čas z zanimanjem prisostvoval predsednik češkoslovaške republike T. Masaryk. — Istočasno je bila na Slovanskem ostrovu izvrstno obiskana pevska zabava s petjem in plesom.

Na Velikonočni ponedeljek dopoldne se je v Smetanovi dvorani vršilo veliko zborovanje slovanskega pevstva. V prisotnosti slovanskih pevskih delegacij (JPZ so zastopali K. P. Manojlović, dr. V. Novak in Z. Prelovec), zastopnikov kulturnih in v POČ včlanjenih pevskih društev je zborovanje otvoril starosta dr. L. Jeřábek z iskrenim nagovorom. Slavnostni govornik rektor dr. Jos. Theurer iz Příbrama je v srečno zasnovanem govoru orisal zgodovino in uspehe POČ in njene naloge v bodočnosti. Naglašal je zlasti potrebo zgraditve Smetanovega doma in pevskega muzeja in želel, da bi češko pevstvo in v bodoče po svojem geslu «Zpěvem k srdci, srdcem k vlasti» (S pesmijo k srcu, s srcem k domovini) zvesto velikim tradicijam velikega Smetane posvečevalo vse svoje moči in zmožnosti umetnosti, državi in narodu. — Na predlog dr. Jeřábeka so nato zborovalci z velikanskim aplavzom soglasno sprejeli sledečo resolucijo:

«Na podlagi dogovora Poljskih Pevskih Zvez, Pěvecké Obce Československé, zastopnikov Južnoslovenskega Pevačkega Saveza kakor tudi Saveza Hrvatskih Pjevačkih društava in Pevske Zveze v Ljubljani se ugotovi, da bodo zastopane v Slovanski Pevski Zvezi poljska, češkoslovenska in južnoslovenska delegacija po treh delegatih in treh namestnikih, hrvaška in bolgarska delegacija po

dveh delegatih in namestnikih, delegacije Rusov in Malorusov, pevsko organiziranih v Pragi, ter Lužiških Srbov po en delegat za dobo šestih let in se proglašajo, da je s tem dne 9. aprila 1928. ustanovljena Vseslovanska Pevska Zveza. Vse podrobne priprave za volitev nalaga zborovanje posebnemu odboru delegatov vseh prej navedenih Zvez. Prva slavnost Vseslovanske Pevske Zveze se bo vršila leta 1929. v Poznanju. — POČ so nato čestitali za SHPD Nikola Faller, izročivši ji krasno v hrvatskih narodnih ornamentih izdelano adresno, za JPZ dr. V. Novak, za Slovence dr. Dolinar, za rusko emigracijo prof. Kizeveter, za Lužiške Srbe prof. Krawc, za Bolgare D. Hristov, za Maloruse dr. Antonovič. Zborovalci so nato še sklenili odposlati pozdrav, izraz vdanosti in globokega spoštovanja, prezidentu T. Masaryku ter so se razšli v prepričanju, da so položili temeljni kamen pevski organizaciji vseh slovanskih narodov. (Dalje prihodnjič.)

Dr. Anton Schwab (Celje):

Ipavci in jaz

(Vse pravice ponatisa si pridržuje avtor.)

(Nadaljevanje.)

Josip je hotel hibo popraviti, toda vsi «padarji», ki jih je konzultiral, niso vedeli leka zoper to bolezen. Svetovali so mu, naj se besedilo popravi ali opera tudi vsebinsko popolnoma izpremeni s pomočjo kakega priznanega dunajskega libretista. V obupu se mu je zdel ta malo uspeha obetajoč nasvet izvrsten in takoj se je zanj odločil. Ves teden je ostal na Dunaju in obrnil se je v tem času na štiri sloveče libretiste. Pripovedoval mi je, kako je bilo. Prvi libretist ga je pustil čakati dva dni na sprejem. Odslovil pa ga je kratkomalo z izjavo, da je z libreti že toliko zaslužil, da se za enkrat ne more ž njimi več pečati. Drugi je sprejel Josipa prijazno in ga pozval, naj nekaj iz opere igra na klavirju. Radostno je igral Josip najlepše odlomke in dolgo, dolgo je igral, a ni bilo nobene pripombe. Končno se ozre, kaj dela njegov kritik. Pri mizi je pisal pismo in se ni brigal za v potu svojega obraza trudečega se komponista. Končno je dejal: «Sehr hübsch, sehr hübsch», a če hočete, da stvar predstavim, mi dajte 2000 gld., potem Vam povem, če bo stvar izpeljiva in — koliko bo stala! Torej tudi nič! Tretji libretist pa je s svojo gostobesednostjo obudil takoj nezaupanje v obupanem Josipu. Četrty libretist, znameniti dunajski kritik in estetik Batka, ga je pa najbolj nalimal. Izjavil je, da se besedilo preurediti ne da, pač pa da mu lahko napiše novo moderno besedilo, ki naj ga Josip komponira in ustvari lepo opero. Skladatelj se je navdušil za ta predlog in je izročil Batki zahtevani predujem v znesku 400 gld. Po preteku tedna mu je poslal Batka eno stran bodočega libreta kot vzorec. Josip ga je bil silno vesel in ga je hvalil kot skrajno modernega na vse pretege. Meni pa se je zdel velika kolobocija, a rekel nisem nič, da mu vsaj veselja ne skvarim. Videl pa sem tudi, da Josipov talent nekako čudno peša in da že zaradi tega ne bo iz te moke kruha. Josip je urgiral za nadaljevanje, a Batka se je zadovoljil z vzorcem v znesku 400 gld., reci štiri sto goldinarjev. Nadaljevanja mu pa ni poslal nobenega več. Ne vem,

kako bi se bila zadeva končala, da se ni zgodilo tedaj nekaj čisto nepričakovanega, kar je uničilo vsako nado na novo opero. Zgodilo se je nekaj groznega, tako tragičnega, da mi kri v žilah zastaja, če se spomnim onega trenutka.

Nekega dne sem bil poklican k Josipu kot zdravnik, navzoča pa sta bila še dva druga kolega. Skladatelj je bil nezavesten in je ostavil vtis težko bolnega človeka. Napravil sem diagnozo in sem spoznal, da je Josip tako hudo bolan, da brez zdravniške pomoči gotovo umrje v najkrajšem času. Vedel sem sicer, da imamo zoper smrt v tem primeru sigurno zdravilo, ki je tudi res storilo svojo dolžnost, prilično in bistveno v osmih dneh in ki je rešilo trenutno ubogega skladatelja smrti, — a v svojo veliko žalost sem obenem spoznal, da mu bodo po ozdravljenju telesne in duševne moči pešale stalno, tako da postane za kompozicije za vse življenje in sčasom tudi za izvrševanje zdravniške prakse in za pridobitkamožnost nesposoben in vedel sem, vse naprej, kako se bo godilo z njim še tekom kratkih let, ki jih bo preživel.

Zdravniku je najtežje, če gleda na ta način v bodočnost, a nima sredstev, da bi posledice preprečil. Kar sem videl v tistem trenutku, se je izvršilo pozneje vse točno. Najhujše pa je bilo, da stvari nisem smel zaupati nikomur razven mojim kolegom. Moral sem poslušati najnezmislnejše razlage Josipove bolezni — brez opombe — radi molččnosti. Le branil sem ga, če so ga zahrbtno napadali, branil z globokim usmiljenjem, ki ga pozna le zdravnik, z usmiljenjem, ki ga mnogokrat bolnik in njegova okolica niti ceniti ne zna. Saj je le zdravniku odkrita tragika življenja. Tako je bil pokopan talent, preden se je razvil.

«Pala je pala slanica, zvenila moja rožica.»

In vendar je njegov talent rodil Slovencem kompozicijo, ki je edina pri nas te vrste, namreč pantomimo «Možiček», polno lepih melodij, dasi očituje kot očeta še nedozorelega skladatelja. To pantomimo so uprizorili nešteto krat. Do leta 1909. so «Možička» (kot poročja J. Barlé v «Dom in svetu») igrali v Gradcu sedemkrat, v Celovcu dvakrat, v Olomucu enkrat, opetovano pa v Ljubljani, Mariboru, najlepše pa v uradniški kazini v Gradcu (29. decembra 1906.). Prednašanje je vodil skladatelj Josip sam in nemška kritika je pisala: «Izvajanje „Možička“ nam ostane neizbrisno v spominu kot časten list kronike našega društva.» Po Josipovi smrti so «Možička» izvajali v Mariboru, toda na plakatu so navedli kot skladatelja pantomime † Viktorja Parmo, ki je pantomimo nanovo orkestriral, ker se je bila izvirna Josipova partitura izgubila. Iskali so jo zaman pri Glasbeni Matici v Ljubljani, našli pa tik pred požigom hotela «Balkan» v Trstu, kjer so jo imeli shranjeno. Kot italijanski požig ni uničil Slovencev, tako tudi nesreča ni mogla kot umetnika, ki še med nami po svojih delih živi — mučenika Josipa. V veliko zadoščenje mi je, da sem ga videl v trenutku njegove največje slave in sreče v Gradcu v «Kaufmannshausu», ko so uprizorili pod njegovim osebnim vodstvom «Možička». Tam ga je publika čudovito občudovala in oboževala. Zlasti ženski svet je bil splošno navdušen za krasnega, krasno raščenelega moža, — gorečega za glasbo. V priznanje za svoje glasbeno delo je prejel velik lovorjev venec in vihar aplavzov.

Tako sem torej gledal vse tri l'pavce v trenutku njihove umetniške sreče: Gustava, ko je povovedoval nam dijakom o ljubezni slovenskega naroda do njegove pesmi, dr. Benjamina ob njegovem povratku iz Brna, kjer so z uspehom uprizorili njegovo opero, in Josipa takrat v «Kaufmannshausu». In najsrečnejši trenutek mojega življenja? Ker pišem spomine pod naslovom «l'pavci in jaz», naj mi čitatelj dovoli, da še to povem. Takrat, ko je mojster Hubad najlepše izvajal moj, v moje veliko veselje danes povsod priljubljeni valček «Dobro jutro».

★

Pred vojno, menda leta 1912. ali 1915., sem prišel slučajno na zborovanje zdravnikov v Ljubljano. Na ulici srečam znanega slovenskega pisatelja, ki mi je povedal, da se vrši danes ob 4. uri eliten koncert «Glasbene Matice» na čast nadvojvodi, številnim generalom in oficirjem, za slovensko glasbo reprezentativen, ne da so ga javno naznanili. Povabili so le ljubljansko elito, na čast navzočim oficirjem, ki so imeli strelske vaje v Ljubljani. V «Unionu», kjer se je imel vršiti koncert, je bilo vse krasno ozaljšano z vencami in lorjevimi drevesci in bilo je vse polno praznično oblečene gospode, zlasti tudi venec najuglednejših dam v svečanih dekoltejih, gospodje pa v frakih, oficirji v bleščočih uniformah, vse polno posuti z odlikovanji, kakor da so oni edini na svetu, ki jih zaslužijo.

Vkljub moji neprimerni obleki so me pozdravili gospodje «Matičarji», priznati moram, zelo pristržno. Hoteli so me vleči kar gori pred oder v prve vrste med generale, kar

pa sem seve odklonil, ker tako daleč se nisem smel spozabiti, da bi sprejel tako vabilo. Bilo bi duševno grobo in celo razžalivo, motiti splošno praznično razpoloženje s pocestno obleko. Bil sem torej zadovoljen, da sem se smel skriti čisto zadaj na galeriji in poslušati najlepši koncert, katerega sem kedaj slišal in končno še moje «Dobro jutro» s sijajnim uspehom. Hubadu se imam zahvaliti, da je spravil moje kompozicije do veljave, brez njega bi duševno živ umrl zaradi neumevanja tako, kakor je Josip živ umrl za glasbo zaradi bolezni.

Na koncertu je bilo sijajno vse v redu. Nastopilo je okoli 150 pevcev in prilično 70 najboljših godbenikov; prednahanje pa je bilo tako, kakor ga doseže le naš veliki mojster Hubad, ki je še danes kot dirigent nedosežen. Vse te vrline so napravile iz skladbe nekaj, kar mi ni prišlo nikdar več iz spomina. In če imam v pevskem oziru zaznamovati najkrutejša žaljenja, postavim oni trenutek kot protitežje v svojo popolno uteho. Hvala Tebi, prijatelj Hubad! Pesem je obudila splošno navdušenje in občinstvo je izposlovalo dvakratno ponavljanje z burnim aplavzom. Ko se je polovica poslušalcev že odstranila s sedežev, se je povrnila nazaj, da še enkrat sliši to pesem. — Jaz pa sem se tiho in neopaženo splazil z galerije ter šel med svoje kolege. — Kmalu pa zopet sit Mukolofekijevih križevačkih štatut, sem se zvečer povrnil v «Union», kjer sem zvedel, da so me «generali» iskali. Takrat mi je bilo žal, da me niso našli; danes pa mi je to vseeno in vesel sem celo, da me niso našli. Merodajen kritik in general namreč ne pomenita eno in isto! Drugi so vse to pozabili — življenje hitro teče — le meni je ostalo v spominu, spomin na mojo blaženost.

(Dalje prihodnjič.)

Koncertna turneja pevskega zbora Glasbene Matice na Čehoslovaško in na Dunaj

(od dne 21. aprila do dne 30. aprila 1928.)

Po večmesečnih temeljitih pripravah in napornem študiju se je pevski zbor Glasbene Matice dne 20. aprila odpeljal na Čehoslovaško, v deželo muzike in k ljudstvu, s katerega glasbeno in gledališko umetnostjo je bil naš narod od davna v najtesnejši zvezi. Učenec je obiskal učitelja, bratec se je srečal z bratom. Toda nesel je po dolgih desetletjih v Prago premišljeno sestavljen vokalni program od Gallusa do Škerjanca, od klasične do najmodernejše dobe in je pokazal v najsijajnejšem podajanju tudi resnično ogledalo ljudske duše: narodno pesem.

Naj podamo nekaj vtisov s pota Matičarjev.

Budějovice, 21. aprila.

Kot skoro povsod na potu so spoznali naši pevci poleg skrajno pozornih mestnih svetov, ki so prevzeli protektorate nad koncerti, tudi že v tem, danes na ven docela češkem mestu, predvsem one kulturno in nacionalno se udejstvujóče faktorje, ki so pripravili posebno v manjših mestih Matičnemu zboru na njegovi poti uspešen aranžma koncertov in prijetno bivanje: Čehoslovaško-jugoslovansko ligo, pevska udruženja in Narodno vojsko. Češki vojak je inteligenten, trezen in delaven član naroda. Komandant 1. (legijonarskega) pešpolka, Klubal «odpik-polkovnik», je izpremenil vojašnico v reprezentančen dom, ki je nudil zboru s pravo bratsko gostoljubnostjo prijetno in udobno bivališče: budnica, pogostitev, prijateljski defilé.

Zvečer je na koncertnem odru v Besednem domu prvič na svobodni češki zemlji našla naša pesem polno priznanje. Že nekaj dni pred koncertom razprodana dvorana ni mogla sprejeti vsega občinstva, ki je napolnilo tudi vse stranske prostore. — Kakor povsod na turneji so smatrala vsa važnejša pevska društva za svojo navdušeno dolžnost, da so naš zbor sprejemala, gostila in vedrila.

Mi ne zmoremo takih sprejemov. Ne moremo povzdigniti naših prednosti in naše pevske blagajne so žalostne. In naše vladne podpore še bolj.

Takoj izpočetka je izrekla češka kritika Matičnemu zboru priznanje, ki je značilo za njegovo nadaljnjo pot gotov uspeh. Znani glasbenik in kritik O. Jeremiaš je napisal med drugim: «Ves koncert je bil navdušena manifestacija, toda ne le narodna, marveč v prvi vrsti umetniška... Često govorimo pri nas o visokem nivoju češkega zborovskega petja, a mislim, da bi težko pri nas iskali posebno mešan zbor, ki bi se po pevski popolnosti primerjal temu mojstrskemu korpusu... Celota je idealno ubrana... Presenetljiva disciplina se je pokazala v ritmični popolnosti. Tudi v najhitrejših tempih ni bilo najmanjše netočnosti in pri tem je bil ritem čudovito prožen, neprisiljen, kakor bi bil zbor dovršen instrument, ki ga suvereno obvlada dirigent. Ne manjšo hvalo zasluži čuvstveno podajanje. Izvajajo vseskozi jugoslovansko glasbo, ki se odlikuje v vseh prednanih delih s čistim vokalnim slogom, v nasprotju z našo moderno zborovsko tvorbo, v katero silno segajo orkestralne prvine. To je seveda znatna prednost za njihovo reprodukcijo. Zaradi tega je njihovo petje vedno resnično petje!»

Povsod je smatralo posamezno mesto obisk slovenskih pevcev za skupno častno zadevo vsega prebivalstva. Našim pevcem so odprla vsa mesta svoje svetovnoznane tovarne, prikazovala svojo bogato industrijo in veliko nacionalno umetnost. Domači pevski društvi «Hlahol» in «Förster» pa sta že v Budějovicah verno in vneto po koncertu sodelovala z nastopi sodobne in klasične vokalne češke glasbe v mešanem in moškem zboru. Povsod se je — ne v hipnem navdušenju, temveč z vprav tipično češko preudarnostjo — podčrtal pomen obiska in ustvaril močan stik zlasti s peškimi zbori Češke.

Pa neizprosní, a edinstveni potni maršal g. Karel Mahkota, ki je tehnično brezhibno in genialno izvedel težko potovanje (117 oseb!), je že pričakoval pevski zbor

v **Písku**, dne 22. aprila.

V provinci nasploh se je občutilo poudarjeno zanimanje vseh javnih faktorjev, kateri so drug drugega prehiteli

s pozornostjo. Pri sprejemu vojaška godba, pozdravi zastopnikov mesta in kulturnih korporacij, množica občinstva. — Matineja se je vršila v Obecnem domu. Navzoča je bil tudi svetovnoznani violinski pedagog 76letni prof. Ševčík. Zbor se mu je poklonil že pred matinejo na njegovem domu. Koncertni nastop Matičarjev je popolnoma prevzel starega mojstra, ki je izjavil ravnatelju Hubadu, da bi tako visoko umetnost, kakor jo rudi Matični zbor, rad užival ves dan do poznega večera. — Strokovna kritika je izrazila svoje presenečenje «nad doslej še nepoznano krasoto zborovega petja, kakor jo je pokazalo prekrasno in resnično umetniško izvajanje zbora Glasbene Matice». («Písecký kraj», 28. 4. 1928.)

Prijazni Písek se je pristrčno poslovil od Slovencev in že istega dne popoldne sta udobna Pullmana odpeljala matičarje proti

Plznu, dne 23. aprila.

Plzeň je mesto češke delavnosti, velemesto svetovnih škodovih tovarn, a tik ob ogromnem utripu mašin in črnih plavžev najčistejši umetniški hram. Občutili smo češko silo in videli realne vrednote v borbah utrjenega češkega naroda. In temu mestu načeluje genialni župan Píck, organizator in vodja delavstva, sam bivši delavec. Pozdravil je navdušeno in z globoko ljubeznijo v mestni hiši in na koncertnem odru naše pevce. In z njim nas je odkrito pozdravil ves Plzeň, vse kulturne organizacije in pevska združenja. Mogočna Smetanova pevska zdravica «Věno», zapeta od 200 grl plzenskih pevskih žup, nas je sprejela že na kolo dvoru. Pevsko društvo «Smetana», naš ljubi prijatelj in gost, je sprejel zbor v reprezentančni dvorani «Prazdroja», ga pogostil ter mu izročil zlato društveno kolajno. — Velika dvorana meščanske besede natrpano polna. Kritična rezerviranost, ki jo je bilo čutiti pri silno razvajeni češki publikii povsod ob začetku koncerta, je bila tudi tu premagana že po prvem Gallusu. Z neodoljivo silo je nato zavojevala slovenska pesem v dovršenem prednašanju Matičnega zbora na mah vso publiko. — Vse glasbene kritike, tudi nemške, so z največjim priznanjem ocenile koncert. — «Ogromni mešani zbor ljubljanske Matice ni presenetil samo s krasnimi in zdravimi glasovi, prevzel z idealno plastiko svojega zvoka, eteričnimi pianissimi in močno katedralno izgradbo ogromnega zborovega plena, najfinejšo čistoto intonacije, zanesljivo sigurno tudi v najtežjih zborovih točkah. Imponiral je tudi z odmerjenim programom, ki je šel od najpriprostejše tvorbe in prikazal tudi najvišja dela jugoslovanskega sodobnega modernega ustvarjanja.» («Nova Doba» — Plzeň, 28. 4. 1928.)

V Plznu smo že prvi večer, zlasti pa po koncertu, občudovali zmagovito tehniko čeških zborov, njihovo močno zavest in neumorno požrtvovalnost za goste. Naravnost mojstrsko je vodila ves aranžma Čehoslovaško-jugoslovanska liga. V čast našim Slovincem na Češkem bodi povedano, da so povsod med prvimi pomagali, vodili in se žrtvovali. Povsod smo srečavali tudi češke prijatelje, umetnike, ki so bivali svojčas med nami. — V gostoljubnosti sta tekmovala mesto in škodovi zavodi.

Praga, 24. aprila.

Kdor še ni videl Prage, je to zanj doživetje. Tu utriplje ogromno srce neupogljivega naroda, tu se je pisala češka zgodovina, tu teče veličasten tok delavnega življenja moderne dobe. Sprejela nas je kraljevsko in ocenila po zaslugenju. V pestrem, razgibanem življenju pevskega zbora Glasbene Matice je pomenil praški uspeh slovenske pesmi njeno največje priznanje. Nabito polna Smetanova dvorana Obecnega doma je sprejela skupno s praškim «Hlaholom» nastopajoči naš zbor s strogo pozornostjo. Smetanova dvorana je akustičen umotvor. Kot ogledalo dirigentovih naporov je pokazala dinamične finese, strogo skladnost teksta in muzike ter vse subtilno niansirane glasovne izraze. — Priznanje publike, ki se je stopnjevalo od pesmi do pesmi do viharnih aplavzov, je prestopilo običajne mere, ki jih doživlja ta dvorana ob koncertih, ko je po odpetem programu navalila vsa velika množica pred oder in se ni hotela ločiti. Prizor, ki ne bo v spominu zbora nikdar izbrisan.

Praške kritike, ki nikdar ne pohvalijo, kar ni pohvale vredno — saj imajo dnevno v izobilju na izbiro muzikalnih doživetij svetovne kvalitete — so označile koncert Glasbene Matice kot muzikalen pojav izredno umetniške višine. — «Njihova pevska kultura je absolutna, prekaša v nekih momentih naš mešan zbor. Njihov umetniški slog je tako individualen, da je bil to koncert povsem novih vrednot. Pevovodja M. Hubad je dokrajca originalen umetnik, ne le po svojem dirigentskem izražanju, marveč tudi po doumevanju zborovskega tipa. Je skrajno občutljivega posluha in reagira in vodi poleg tega z zapovedujočim, skoro shematiziranim gibom. Vsi so zavzeti od sigurnosti, ki izhaja od tega vodstva; toliko bolj svobodna je njihova melizmatična linija. Zbor zna peti res z izredno umetnostjo... itd. — Slišati je, kako poje telo, enotno šolano in enotno delujoče.» (J. Haba v «Tribuni» 26. aprila.) — «Že ko so peli Slovenci naše himne, je prišel do veljave krasotni glasovni material, ki je na razpolago njihovemu dirigentu. Matica je v resnici mešani zbor. Dajem poseben poudarek besedi „mešani“, ker nagiba naša glasbena kultura prej k temu, da ustvarja moške zборе. Za nas obstoja v neki meri še danes problem mešanih zborov, ki so ga Slovenci že rešili... Hubad obvlada svoj zbor vprav idealno in polaga posebno važnost na najfinejše izcizeliranje detajlov, nikdar se ne zadovolji s samo površnim naznačenjem celote.» («Prager Presse», 26. 4. 1928.) — «Glasbena Matica v Pragi. — Prišla je, bila je slišana in je zmagala... Koncert Glasbene Matice v Pragi je bil zmagala resnične umetnosti in njena turneja po republiki obeta postati triumfalna pot.» (J. B. Jírák v «Narodní Osvobození», 26. aprila 1928.)

In v tem zmislu pišejo vsi ostali praški kritiki.

Po koncertu je priredilo mesto našim pevcem na Slovanškem otoku banket, ki je izzvenel v pravo srčno pobratimstvo jugoslovanske in češke glasbe. Srečali smo se z mojstri češke muzike, Sukom, Foersterjem, Vít. Novákom in Jirákom, katerim so bile izročene diplome častnega članstva Glasbene Matice; diplomu za Pévecko obec ČSL. je prevzel naš stari prijatelj starosta dr. Jeřábek. Pozdraviti smo mogli tudi znane glasbenike Hoffmeisterja, prof. Haba, Nejedlýja, Zikovce in še mnoge druge. Zbor je prejel najvišje češko pevsko odlikovanje: zlato kolajno Pévecké obce ČSL., ne iz razlogov slovenskega obiska, a v priznanje slovenskemu petju. Tam je bil odlikovan ves naš pevski rod in z nami vred vsi oni, ki se trudijo za njegov prospeh. — Mojster Hubad je prejel ta večer za svoje ogromno, idealno umetniško delo bogato zaslužen plačilo. Vsi velikani češke glasbe so mu v spontanah, odkritih, ne narejenih izjavah priznali mojstrstvo, ki ga postavlja v vrsto prvih dirigentov na kontinentu.

Bogata so češka društva. Po znanju in po žrtvah. Še bogatejša po svoji zmagoviti slavi, zlasti v moškem zboru. Poslušali smo prve zборе sveta. Kot brat nam je bil vinogradski «Hlahol», z nami je bil zbor Praških učiteljev in «Smetana» in vrsta zastopnikov številnih drugih zborov ter glasbenih in prosvetnih društev, ki jih pač ni mogoče vseh naštetih. — Kaj bi se dalo storiti pri nas s češko temeljitostjo, vztrajnostjo in delavnostjo! Z neumorno borbenostjo. Preveč sentimentalno bolehamo in premalo izrabljamo svoje moči. In premalo nas je...

Stara praška mestna hiša nam je odprla svoje zgodovinske dvorane, peli smo ob grobu Neznane vojaka, ljubeznivo so nas sprejeli Hradčani s svojimi vodniki. Le ena je reprezentančna Praga.

Ogromen dolg hvaležnosti je prinesla Glasbena Matica s seboj iz Prage. Idealni dr. Mandić je žrtvoval za njen koncert par mesecev pripravljalnega dela in njemu ob strani je stal velik odbor in zbor pomočnikov iz vseh vrst čeških in jugoslovanskih kulturnih delavcev in društev. Kdo bi mogel vse imenovati! Na zahvalo Matice so pred slovesom izjavili vsi, da je njihov trud obilo plačan s tem, da je uspeh praškega koncerta visoko povzdignil ugled našega naroda in naše države med Čehi.

Težko so se Matičarji odtrgali zadnji večer od gostoljubnega praškega «Hlahola», ki jih je povabil v svojo palačo

na prijeten prijateljski sestanek, zakaj že za drugi dan so napovedovali plakati koncert v

Olomoucu, 26. aprila.

Tudi tu smo bili nad vse sijajno sprejeti že ob prihodu in nato v mestni hiši. Starodaven je Olomouc, mnogo zvez je imel in ima s Slovenci. O tem sta nam povedala mnogo zanimivega požrtvovalni organizator koncerta, znani prevajalec slovenskih pisateljev in propagator naše literature, prijatelj prof. dr. Vybíral*, in mestni župan dr. Fischer, markantna in simpatična osebnost. Protektorat koncerta sta prevzela mesto in general Č. Weiss, poveljnik posadke, ki je najmočnejša v republiki. Veliko vojaško letališče je dalo na razpolago aeroplane za jutranje zlete nad mestom.

Zbor je z žalostinkami, govorom in vencem počastil spomin jugoslovanskih vojakov, ki počivajo v monumentalnem mavzoleju. Vseposvod so bili z nami zastopniki mesta, oblasti, armade in raznih društev, posebno starega agilnega pevskega društva «Zerotin» ter Češkoslovaško-jugoslovanske lige.

Koncert je bil izveden s popolno pozornostjo in svežostjo, kakor bi bil prvi na turneji. Napori potovanja in nastopov niso mogli vse do konca niti najmanj zmanjšati vzorne discipline in sijajnega glasovnega razpoloženja zbora, ki ga je venomer navdajala misel, da je v visokokulturni državi, ki ji je glasba utrla svetoven sloves.

Iz številnih in obširnih strokovnih kritik, ki so jih prinesli vsi olomouški listi in ki izražajo brez izjeme resno in objektivno pisano izredno priznanje in visoko občudovanje dirigenta in kvalitete njegovega zbora kakor tudi naših skladateljev, naj citiramo le par odstavkov. — Glasbeni pedagog prof. Fr. Waic pravi: «Dirigent Glasbene Matice M. Hubad je odličen vzgojitelj glasov in izreden zborovodja. Njegov preprosti, a namenu služeči gib zna izvabiti iz duše pevcev najtajnejše tresljaje, podane z vzornim prednašnjem in silno bogato skalo dinamike. Štedljivost z največjo močjo številnega zbora daje njihovemu petju, rekel bi, komorno intimnost v nasprotju s pri nas splošno udomačenim pretiranim podenjem za velikim tonom. To se je pokazalo tudi pri velikem številu glasov, ki so se izkazali solistično. Niti moderne harmonije niso spravile zbora iz tega človeškemu glasu bolj prirojenega tipičnega sloga zborovega petja. Na kratko: vzorno zborovo petje.» («Selské Listy», 28. aprila 1928.)

Ali pa prof. Em. Ambros, ki po dolgem odstavku, v katerem slavi izredno mojstrsko, vse obvladujoče zmagovito Hubadovo vodstvo, pravi: «Pa to je bilo opaziti, kako je naša mirna hanacka kri zavalovala — resnično, podobnega aplavza še nisem slišal, odkar delujem v Olomoucu... Kratko, spoznali smo zbor, ki more biti vzor našim zborom...» itd. («Československý Deník», 28. aprila 1928.)

Po koncertu je združil prijeten sestanek domačine in naše pevce v Narodnem domu, a k odhodu prihodnjega dne se je prišlo posloviti veliko število naših novih prijateljev s prijaznim dr. Fischerjem in generalom Weissom, ki je poslal k slovesu tudi svojo godbo. — Napis «Věrnost za věrnost» na grobišču naših vojakov smo nesli v sreih s seboj.

Brno, 27. aprila 1928.

Prišli smo v češki Manchester. Kot v Plznu pa je poleg izrazitega tovarniškega značaja mesta tu še vse bolj glavni center moravskih slavni zborov. Tu je doma prvi moški zbor Češke in sveta: Pevski zbor moravskih učiteljev in Pevski zbor moravskih učiteljic. Med koncertnim izvajanjem je po prvi pavzi pozdravil pevske zbor slavni komponist «Jenufe», Leoš Janáček, z besedami, «da je čul nedosežno precizno petje in najboljši mešani zbor.» Že kar je trdila praška kritika, je bil uspeh koncerta tudi po vseh kritikah brnskih listov nad vse pričakovanje velik. «Program in izvedba sta pokazala veliko glasbeno kulturo Slovencev-jugoslovancev in še posebej tega ljubljanskega zbora. Hubad je dirigent, kakor se jih najde le malo.» Njegovim čestitkam

* Te dni se je mudil na svojem potovanju po naši državi tudi v Ljubljani in je prebil en večer v pristrčni družbi Matičnih pevcev. — Op. ured.

se je pridružil z resno in nad vse pohvalno izjavo tudi znani dirigent moravskih učiteljev prof. Wach. Priznanja teh dveh velikih svetovnoznanih muzikalnih veljakov naj nadomeščajo citate iz časopisnih strokovnih kritik. — V nepozabnem spominu so nam ostali tudi brnski slovenski akademiki, ki so nas vodili in razkazovali mesto raz Špilberka. — Naša zavest je skromna, a močna: doživeli še nismo mnogo lastnih slavnih sinfonij, majhen je še repertoar slovenskih oper in nismo prišli z njimi daleč čez svoje meje, eno pa je in ostane do zdaj naše najmočnejše: zborovske umetnine naših skladateljev in naše zborovo petje.

Koncertna dvorana je bila popolnoma razprodana, a bila bi mnogo premajhna, ako bi prišli vsi, ki so hoteli slišati Matico na njeni češki turneji. Mnogi so pa že slišali njen praški koncert v radiu in so nam pravili, da je bil njihov užitek tudi pri tem izredno velik, zakaj Praga je koncert oddajala sijajno. Češka je prepletena z domačimi radio-postajami: uspeh v enem mestu je uspeh v vsej deželi.

Bratislava, 28. aprila 1928.

Kot v filmu je vse poteklo. Pristrčno so nas sprejeli Slovaki, ki so naši čudoviti bratci: mehki, dobri in odkritosrčni. Velik sprejem na kolodvoru je pokazal, da po organizaciji ne zaostajajo za Čehi. Odprle so se nam zopet razkošne dvorane mestne hiše, polne dragocenih gobelinov in zgodovinskih zanimivosti. Glava mesta, prelat dr. Okanik, je podaril zboru krasen album lepe slovaške prestolice Bratislave.

Po uspelem koncertu, ki je poslušalce resnično razgibal, sta nam veliki župan dr. Bella in msgr. Kolísek v nepozabnih pesniških govorih izrazila globoko hvaležnost za jugoslovansko pesem. Več kot diplomatski obiski, močnejša od političnih shodov in hladnih razprav si je naša pesem sama utrla koridor, ki ni samo «srčna zadeva», temveč živ kontakt dveh narodov, ponosnih na svojo muziko, na svojo pesem, na vrednote svojih duševnih naporov. Neumorno delavni narod smo spoznali. Vzglede nam je bil, a še v bodoče nam bo kazal smer. Od početka do konca turneje po Čehoslovaškem je to močno ljudstvo storilo vse, da nam pokaže silo svoje življenske zavesti in plodove svojih slavni borb. Govori mestnih starost (Pick, dr. Štůla, dr. Okanik, dr. Fischer in drugi) niso bile le navdušene besede, živ program naroda so razodevale brez okrasja in konvencionalnih fraz. Kar je močnega, Čehi priznajo. Učijo, a se tudi ne sramujejo, učiti se. Njihova kritika ne razodeva samo svetovnega znanja, takta in poglavitve, ona prizna tudi lastne hibe in objektivno sodi vsakega, ki se ji predstavi.

Končali smo s Češkoslovaško.

Dunaj, 30. aprila 1928.

O Dunaju je resnica le to, da je proti vsemu pričakovanju moralno kronal pevske turneje Glasbene Matice. Vse drugo so domači pogovori in ugibanja. Nerazpoloženje nekkih prenapetih nacionalističnih krogov in njihovega tiska niti najmanj ne zabriše uspeha Matičnega zbora na Dunaju. Po 32 letih je Matej Hubad trdno, mirno in z enakim, če ne še večjim uspehom kot takrat na istem kraju (Musikvereinsaal) vnovič prejel priznanje za svoje solidno znanje in za trezen idealizem svojih stremljenj. Vse kritike so strogo resne in objektivne, a priznavajo dirigentu in zboru muzikalni nivo, ki gre visoko nad povprečje dobrih zborov.

Slovenska kolonija z Andrejem Gabrščkom je storila več kot svojo dolžnost. Zbor je pozdravil poleg slovanskih akademskih društev ter hrvatske, srbske in češke kolonije, tudi slavni rojak Naval Pogačnik. — Praga je resna, Dunaj je vesel in v tem pogledu je nudil našim Matičarjem v njihovih skromno odmerjenih prostih urah mnogo razvedrila.

* * *

Še nekaj o koncertnem programu, njegovem uspehu ter o sodbi češke kritike o jugoslovanski vokalni produkciji. — Program je obsegal izključno mešane zборе jugoslov. skladateljev ter je bil izvajan v treh delih: v prvem delu je bil zastopan Jakob Gallus (Petelin) Carniolus (1550—1591) s tremi zbori: Musica noster amor (šestglasni madrigal), Ave Maria (osemglasno v dveh zborih), Laus et perennis gloria (osemglasno v dveh zborih), dalje Lajovic z zbori: Lan, Bolest kovač, Pomladni spev, Napitnica. Drugi del je ob-

segal moderne skladbe sodobne smeri: L. M. Škerjanc: Iz cikla «Kmetiške pesmi»; Jakob Gotovac: Jadovanka za teletom; Josip Slavenski: Molitva dobrim očima; Anton Lajović: Zeleni Jurij; Emil Adamič: Vijola, Mlad junak. — Tretji del je bil posvečen narodni pesmi ter je obsegal Mokranjčeve II. in VIII. rukovet, nadalje slovenske in hrvatske narodne pesmi v koncertni priredbi: Meglica (Dev), Igra kolo (Anděl) ter Hubadove: Gor čez jezero, Miška, Škrjanček.

Skoro ves program je bil češki publiki in tudi glasbenikom še neznan. Sprejet pa je bil z globokim razumevanjem, z velikim priznanjem in celo občudovanjem. Zanimivo je, da je strokovna kritika povsod izredno visoko ocenila izvajanje velikega Gallusa in da se je tudi brez izjeme strinjala s Hubadovo interpretacijo. (Nekateri kritiki v Ljubljani so še vedno mnenja, da je Gallus drugače čutil in mislil, kakor čutijo in mislijo ljudje danes, ter menijo, da je napačno podajati njegove skladbe tako, kakor jih občuti oni, ki jih izvaja, pa naj bo to pred 200 leti ali sedaj. Nasprotnega mnenja je dunajski kritik v «Arbeiter-Zeitung», ki označuje izvajanje Gallusa za doživetje, ravno zaradi tega, ker «ni dala ta glasba niti na eni noti čutiti prahu stoletij, marveč je vplivala sveže, živo in je vprav zagrabila, kar priča, da se dviga velika, plemenita in resnična umetnost nad vezi svoje dobe». In Dunaj se zadnje čase prav mnogo bavi baš z glasbo one dobe.) — Jirák označa izvajanje Gallusa kot največje presenečenje. O nadaljnjih točkah programa pravi, da imajo vse znamenito evropsko višino tako tehnično kakor po izrazu. — Visoko ocenjujejo kritike Lajovica in Adamiča, ki sta posebno z «Zelenim Jurijem» in drugi z «Vijolo» ter «Mladim junakom» dosegla pri publiki in kritiki nedeljeno priznanje. Brez izjeme je priznala vsa kritika tudi skladbe Škerjanca, Gotoveca, katerega «Jadovanka» je bila posebno pri publiki sprejeta z največjim navdušenjem, Slavenskega (globoka in tehnično težka ter mojstrsko napisana «Molitva») kot umetnine najvišje vrednosti. Kritik v «Narodnih Listih» pravi: «V celem ne kažejo skladatelji, o katerih smo govorili, nekih ekscentričnih modernizujočih tendenc; zvoka polni, tekoči, glasove naravno vodeči in spletujoči slog jim je več nego tipajoče iskanje in eksperimentiranje. In posledice kažejo, da je tako dobro.»

Brez dvoma so bile narodne pesmi sprejete vsepovsod najbolj navdušeno, od publike z globoko hvaležnostjo in viharo pohvalo, od kritike s priznanjem. Kritik v «Prager Presse» pravi: «Tretji del sporeda (harmonizacija narodnih pesmi), ki je pri nas skorajda nameček, je tvoril nasprotno pri Slovencih integralen del koncerta in pri prednašanju pesmi s Kosova so prišle znamenite kvalitete tega zborovega predavanja šele v polni lepoti prav do veljave. Hubadove harmonizacije so jako efektne.»

* * *

Za nami nepozabna pot. Poln življenske sile in novega hotenja po udejstvovanju v širokem svetu in doma je prišel zbor z bogatimi trofejami, številnimi venci in dragocenimi darovi domov. Sad dolgoletnega dela in prizadevanja je dozorel. Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske je vnovič pokazal, da resnično živi močno življenje, njegova duša — dirigent pa je dobil med Čehi svoje do zdaj najvišje priznanje in najgloblje razumevanje v centrih češke glasbe.

Koncertna turneja Matice nam je pridobila ugled na zunaj, utrdila je vezi med našimi in češkimi zbori, med našimi in slovanskimi mesti v bratski republiki, ugotovila je nivo naše zmožnosti pred tujo sodbo in je zato pomenila vsesplošen umetniški slovenski uspeh. To je priznala tujina. In njej bolj verjamemo kot sebi. —i.

Naši skladatelji

Ferdo Juvánek je bil rojen dne 5. aprila 1872. pri Sv. Vidu nad Cerknico. Obiskoval je dvorazredno osnovno šolo v Planini pri Rakeku, kjer je bival njegov oče kot upokojen učitelj, nato je dovršil IV. razred na II. deški osnovni šoli na

Grabnu v Ljubljani, 5 razrede na državni gimnaziji istotam in leta 1891. državno moško učiteljsko z zrelostnim izpitom za pouk na občin osnovnih šolah. Učiteljeval je v Cerknici pri Rakeku (1891—1905), v Postojni je bil šolski upravitelj (1905—1919), od leta 1919. do 1926. pa šolski ravnatelj dodeljen v službovanje prosvetnemu oddelku velikega župana ljubljanske oblasti, leta 1926. pa na lastno prošnjo upokojen.

Z glasbo se je pečal že v ljudski šoli in na učiteljski. V glasbi sta mu bila učitelja Fran Gerbič in Anton Nedvčed. Na učiteljski je vodil dijaški pevski zbor, v Cerknici je imel tamburaški zbor, v Postojni je sodeloval v salonskem orkestru, v pevskem zboru, šest let je oskrboval tudi službo organista v postojnski cerkvi. Ob prihodu v Ljubljano je ustanovil «Ljubljanski učiteljski mešani pevski zbor» ter je z njim nastopal v Ljubljani, Beogradu, Novem Sadu, Metliki, Radgoni, Murski Soboti, Ljutomeru in Ptuj. Juvančeve skladbe so izšle v izdajah Glasbene Matice («Rožmarin», «Slovenska zemlja», «Pastir», nagrajen leta 1895. s častno nagrado Ptujkega pevskega društva), v založbi J. M. «Molitev neodrešenih», v izdaji ljubljanske župe J. P. S. «Budnica», v «Novih Akordih» «Izgubljeni cvet» itd., itd. Mnogo skladb ima v rokopisih, več eno-, dvo-, troglasnih mladinskih pesmi je izšlo v «Zvončku». Juvaneč je član glavnega odbora in pevskega zbora Glasbene Matice, član Filharmonične družbe ter odbora ljubljanske župe J. P. S.

Zgodovina pevskih društev

ZGODOVINA PEVSKEGA DRUŠTVA «ZVON» V ŠMARTNEM PRI LITIJU.

V Šmartnem pri Litiji je leta 1884. nadučitelj Ivan Bartl, tudi pesnik in skladatelj, ustanovil moški zbor 18 pevcev, ki je po kratkem vežbanju priredil pevsko veselico. Pevsko društvo «Zvon» pa je ustanovil šele leta 1898. Poučeval je moški in mešan ter tamburaški zbor, ki jim je ostal vnet vodja do svoje smrti leta 1900. Za njim je petje poučevala učiteljica Nosova, zbor pa je pri nastopih vodil učitelj Pikelj. Od leta 1902 do 1906. je bil društveni pevovodja učitelj Rudolf Pleskovič, v letu 1907. sodnik Ivan Nerad iz Litije, v letih 1908. in 1909. Albin Lajović, leta 1910. Emil Lajović, do leta 1914. visokošolec Rajko Pirnat iz Ljubljane, pomagal pa je tudi Peter Jereb iz Litije. Med vojno je društvo počivalo. Leta 1922. je zopet oživelo in imelo pevovodjo v učitelju Svatopluku Stovičku, takoj naslednje leto je njegovo mesto prevzel Mirko Premelč, ki je zbor vzorno vodil do leta 1926. Poslej je bilo društvo zopet brez pevovodje. — Vedno menjavanje pevovodij je bilo društvu v kvar, vendar pa je redno prirejalo veselice in koncerte, sodelovalo je na narodnih prireditvah doma, v Litiji, v Št. Vidu, Stični, Zagorju, Trebnjem, Mokronogu in drugih krajih litijskega okraja, priredilo je večkrat pevske izlete v Ljubljano, na Bled, v Postojno, v Kamnik, na Dol pri Hrastniku, v Laško in Zagreb. Društvo šteje 35 izvršujočih članov in članic. Ob proslavi 35letnice obstoja leta 1924. je odlikovalo svoja najstarejša člana Franca Hauptmana in Franca Blanca s častno diplomom, v letih 1925. in 1926. je uspešno sodelovalo na koncertih ljubljanske župe J. P. Z. v Ljubljani. Poleg že imenovanih delavnih Zvonašev zaslužijo, da jih omenimo, še: Franc Knaflič (prvi predsednik), Ivan Razboršek (predsednik od 1908. do 1913.), Ferdo Tomazin (na čelu društva od 1913. do 1926.), Tinče Adamič, Ognjeslav Fincinger, oba na vojni padla tenorista Lojze in Franc Vozelj, Srečko in Jože Rus in Gabriel Hauptman.

Iz naših organizacij in društev

Iz okrožnice glavnega tajništva J.P.Z. (20. junija 1928.), ki so jo prejela vsa v nji včlanjena društva, posnemamo sledeče vesti in opomine. 1.) IV. kongres delegatov J.P.Z. se vrši na jesen tekočega leta. — 2.) Glavno tajništvo je poslalo vsem društvom Zveze glasbena izdanja. 40 društev ni skladb niti vrnilo, niti plačalo. 135 društev pa je izdaje vrnilo. Državni tiskarni v Beogradu dolguje J.P.Z. za note znesek 26.000 Din in glavno tajništvo prosi vse zbere, da se nanje naroče, sicer jih bo črtalo iz imenika včlanjenih društev. Istočasno prosi glavno tajništvo za poravnavo članarine za leto 1927./1928., ki jo je dosedaj nakazalo le 26 društev. — Društva naj čimprej pošljejo podatke o svojem delovanju za Almanah in fotografijo zboru, naj pošiljajo od vsake prireditve po dva sporeda glavnemu tajništvu in od vsakega samostojnega koncerta 5 % dohodkov za tantijeme skladateljem, kojih skladbe so izvajala, da nakažejo od vsakega prostovoljnega sodelovanja 5 % čistega dobička za blagajno J.P.Z. — Važno! Prošnje za polovično vožnjo po železnici povodom koncertov je treba nasloviti na Generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu potom Umetniškega oddelka ministrstva prosvete. Na prošnji kolek za 5 Din. Prošnje za plačanje 10 % veseljene takse za koncerte je treba vložiti na naslov Umetniškega oddelka ministrstva prosvete v Beogradu, kolkovano s 5 Din in 20 Din za odgovor. Prošnje je treba vlagati pravočasno in ne zadnji teden pred prireditvijo. — Društva opozarjamo, da je izdalo Prvo beogradsko pevačko društvo cenik v njegovi založbi izišlih skladb. Državna tiskarna v Beogradu pa razpošilja 17 skladb Petra Krstića za moški, ženski in mešani zbor. Glavni tajnik poziva, da pevska društva v SHS zbirajo denar v prilog potresnim donesrečencem v Bolgariji in prosi, da pevci naročajo Jubilarni zbornik u reči i slici, ki ga izda v proslavo 10letnice ujedinjenja Matica živih i mrtvih Srba, Hrvata i Slovenaca.

Peter Jereb — šestdesetletnik. Saj skoro ni mogoče! Vse mladeniški je še, živahen, poredne tekste komponira in v svojih preprostih pesmicah fantovsko zakroži, litijsko «Lipo» z vnmemo uči, v cerkvi orgla in vodi petje, pa bi bil šestdeset let star! «Jutro» nas je na jubilej opozorilo in tik pred zaključkom lista nam je še mogoče, da Petru Jerebu, našemu zvestemu sodrušniku, k šestdesetletnici njegovega rojstva iskreno čestitamo! Naj ostane še dolgo dolgo vrsto let zdrav in vesel, delaven in podjeten!

Večina pevskih društev in zborov ima sedaj počitnice, kajti v vročini je obisk vaj slabši in po vseletnem delu je treba tudi zborom in pevovodjem malo odpočitka. V jeseni pa zopet na delo!

Potrebo skupnih pevskih nastopov so dokazala in prvo pobudo dala za ustanovitev mariborske župe JPZ sledeča društva: Pevsko in godbeno društvo v Guštanju, pevski odsek Sokola v Dravogradu ter pevsko društvo Velka v Podvelki, s tem, da so priredila dne 13. maja t. l. v Dravogradu ter 3. junija t. l. v Prevaljah dva skupna koncerta z nastopi posameznih društev in pevcev vseh treh društev v skupnih zborih pod vodstvom pevovodje P. Močnika. Oba koncerta sta bila dobro obiskana; uspela sta v moralnem in gmotnem oziru. Društva se sedaj pridno pripravljajo za prihodnji skupni koncert, ki se bo vršil na jesen.

Celjska proslava dr. Schwabove šestdesetletnice. Celjsko pevsko društvo, ki mu je bil skladatelj dr. Anton Schwab dolgo vrsto let pevovodja ter mu je poklonil svojo povsod priljubljeno skladbo «Zlata kanglica», je dne 16. junija t. l. proslavilo jubilarntvo šestdesetletnico rojstva z dostojnim resnim koncertom, ki je privabil v Celjski dom številno občinstvo, tako da je bila velika dvorana skoro popolnoma zasedena. Prireditelji so proslavo dr. Schwabove šestdesetletnice združili s proslavo petdesetletnice skladateljev Adamiča, Lajovica in Vodopivca ter so izvajali spored izključno skladb vseh štirih jubilarntov in je koncert ostavil vtis stilne prireditve. Celjsko pevsko društvo je hkratu po daljši pavzi občinstvu predstavilo svoj mešani zbor in pokazalo, da živi in dela. S svojim novim pevovodjo, absolventom ljubljans-

skega konservatorija in učiteljem petja v Celju g. Josipom Šegulo je društvo pridobilo novo, mlado, delavno, za resno koncertno petje vneto moč, pravega in sposobnega moža, ki je «raztresene ude» nekdanjega zboru zbral, pritegnil k funkciji nove pevce in pevke ter z novim zborom v res kratkem času — vadili so komaj tri mesece! — z vestnim, neutrudljivim vežbanjem skrbno naštediral spored sobotnega koncerta in je z njim pokazal nepričakovano lepo, hvalevreden uspeh. Zbor šteje okoli 50 pevcev in pevk, ima zlasti v ženskem zboru dober glasovni material, tenorji so še nekoliko rezki, basom manjka par nizkih, fundamentalnih glasov. Za začetek je zbor dobro vpet, pazljiv in je nekatere skladbe dinamično in agonično izvrstno predaval. Največjo srečo je imel z Lajovčevo «Kišo», lepo vezano, fino dinamično podano, dalje s pogumno odpetimi «Pastirčki» in šegavo prednašanimi «Kroparji» istega skladatelja. Doktor ōchwab je bil na sporedu zastopan z nežno «Moji devojčici» (iz Novih akordov), z novimi «Zvonovi» (iz Pevca), ki so jih na viharne aplavze morali ponoviti, ter pobožno, povsod popularno «Zdravo Marijo», v kateri je g. Zinka Lovrečeva krasno odpeala sopranski solo. Vse tri so učinkovale in občinstvu silno ugajale. Med E. Adamičevimi skladbami je poleg «Tožbe» najbolj ugajala «Kresovale tri devojke», ki so jo živahno, ritmično razgibano zapeli in morali ponavljati. Zbor je pa celo najtrši oreh vsega sporeda, Adamičev mešani zbor «Pred spanjem» (tokrat šele drugič izvajan), dobro strl in dokazal, da se lahko loti novih, težkih skladb. V. Vodopivec je imel na sporedu dve preprosti, melodijozni in pevni stvarici: «Vipavsko» in «Ves dan pri oknu», ki sta si takoj osvojili srca poslušalcev. Publiki je bila prireditve — trajala je s pavzami vred le petčetr ure — skoro prekratka, poslušala bi bila še in še. Pred začetkom koncerta je predsednik CPD g. Fink v lepo zasnovanem govoru očrtal življensko delo in zaslužen glasbeno udejstvovanje dr. A. Schwaba (ki ga je društvo imenovalo za svojega častnega člana), Emila Adamiča, Antona Lajovica in Vinka Vodopivca, na kar je moški zbor ognjevitno zapel Adamičevo «Zdravico». Po prvem delu koncerta pa je izročilo CPD dr. Schwabu krasen lovorjev venec s trobojnicami, jubilarnta je nagovoril pevovodja g. Zorko Prelovec, ki mu je prinesel pozdrave ljubljanske župe JPS in njenega starešine g. Matjeja Hubada, s sporočilom, da bo župa v jeseni na velikem pevskem koncertu oficijelno proslavila skladateljevo 60letnico z izvajanjem ene njegovih skladb. Obenem mu je z zastopniki pevskega društva «Ljubljanski Zvon» izročilo diplomo častnega članstva in zahvalo za naklonjenost društvu in «Zborom». Jubilarnt je prejel več krasnih šopkov, obsipali so ga s čestitkami in neponehajočimi ovacijami. Bil je lep pevski večer, razveseljiv za jubilarnta in časten za Celjsko pevsko društvo, ki mu želimo pod novim pevovodjo nadaljnjih, čim lepših uspehov!

Celjsko pevsko društvo je ta koncert ponovilo dne 27. junija v Laškem. Žal ga je posetilo komaj 65 oseb in še od teh je bilo dvajset iz Celja. Razumljivo je, da slabi obisk ni mogel blagodejno vplivati na zbor, ki se je pa vseeno dobro odrezal, morda nekoliko slabše kot v Celju, dasi navzoči skladatelj dr. Schwab in Laščani lepega petja niso mogli prehaliti. «Slovenčev» poročevalec J. je koncert zelo pohvalil, vendar je poročilu dodal tale repek: «V splošnem sem imel vtis, da imam pred seboj prvovrstne, jako izvežbane pevce, s katerimi bi sposoben in izkušen pevovodja dosegel izredne uspehe.» (Podčrtalo uredništvo.) Ker je «Slovenec» že po koncertu CPD v Celju enkrat in topot vnovič lopnil po zmožnostih in sposobnostih sedanjega pevovodje strokovnega učitelja J. Šegule, domnevamo, da so te notice narekemale strankarska zagrizenost, zloba ali pa zavist. Z mirno vestjo trdimo, da je edinole zasluga pevovodje Šegule na reorganizaciji in uspešnem delu CPD. Pevci in pevke so nam s a m i to izjavili in povedali, da je Šegula iz števila 15 prejšnjih pevcev CPD v treh mesecih s temeljitim, včasih celo prerigoroznim študijem postavil na oder 52 pevcev in pevk, po poročilu J. prvovrstnih in izvežbanih! Čigava zasluga? Šegule. V zahvalo za svoj trud in idealno navdušenje do petja je prejel dve nezasluženi moralni klofuti. Zato mu pač ni treba obupati in vreči puške

v koruzo. Naprej tako kot dosedaj, zbor naj stremi čimdalje višje, zavistneži pa naj po listih stresajo svojo zlobo, kolikor jim drago! — Tem potom pa se vnovič obračamo do vseh slovenskih političnih listov s prošnjo, da med naše pevske vrste ne zanašajo razdora s poročili o koncertih kateregakoli zbora, bodisi JPZ ali PZ, ki niso pisana iz ljubezni do umetnosti in naše pesmi, marveč morda iz zlobe, zavisti ali celo iz strankarstva. P.

Glasbeno društvo «Hrastnik» je po daljšem odmoru nastopilo z nanovo osnovanim mešanim zborom na koncertu dne 17. junija t. l. v dvoraní Narodnega doma v Hrastniku. Zbor je štel 42 pevcev in pevk, 22 sopranov in altov ter 22 tenorjev in basov. Sodeloval je tudi društveni salonski orkester (10 oseb). Vse točke sporeda je naštudiral in dirigiral pevovodja Davorin Čander, ki je zbor pred štirimi meseci seznanil z osnovnimi pojmi teorije in se še le nato odločil na študiranje koncertnih skladb. Mešan zbor je izvajal C. Pregljevo «Ena tička priletela» (iz «Zborov»), A. Foersterjevo «Ljubico», dr. Fr. Kimovčevo «Marko skače» (iz «Pevca») in E. Adamičevega «Volkašina», za soli, mešan zbor in orkester, ženski zbor pa V. Mirkovo «Jurjevo» s klavirjem (iz «Zborov»). Na sporedu so bile še orkestralne točke, dalje dva komada za gosli s klavirjem, in solospjev s klavirjem. Koncert je lep uspel, bil je tudi dobro obiskan, tako da ga je društvo moralo čez teden dni ponoviti.

Pevsko društvo «Zora» na Ježici pri Ljubljani je priredilo dne 8. julija t. l. svojo vsakoletno poletno pevsko prireditvev s sodelovanjem svojega in tudi drugih pevskih zborov.

Prvo slovensko pevsko društvo «Lira» v Kamniku je pod vodstvom svojega pevovodje Cirila Vremšaka uspešno koncertiralo v Ribnici in Logatcu s sporedom novjših umetnih in narodnih pesmi v moškem zboru.

Pevski zbor «Bralnega društva» v Gorjah je koncertiral dne 29. aprila t. l. pod vodstvom pevovodje A. Bižala. Izvajal je skladbe iz «Pevca» in «Zborov». — **Pevski zbor «Sloge»** v Radovljici pa je isti dan na svojem koncertu, ki ga je vodil pevovodja A. Fabian, prednašal moške, mešane in ženske zборе skladatelj Gerbiča, Kimovca, Dolinarja, Klemenčiča, Tomca, Prelovca in dr. Schwaba. Po poročilih navzočih glasbenikov obe društvi vidno napredujeta. Štejejo ju med izredno delavne člane «Pevske Zveze».

Narodno železničarsko glasbeno društvo «Drava» iz Maribora je koncertiralo pod vodstvom svojega pevovodje A. Hrovata dne 29. junija t. l. v Bohinjski Bistrici, 30. junija na Jesenicah in 1. julija v Begunjah na Gorenjskem. Na sporedu je imelo 17 umetnih in narodnih pesmi za moški zbor. Izvrstni moški zbor «Drave» je povsod pel v veliko veselje domačinov in posebno letoviščarjev, ki tako radi poslušajo slovenske pesmi.

Pevsko društvo «Krilato kolo» uslužbencev cestne električne železnice v Ljubljani je bilo ustanovljeno dne 2. maja 1925. Ustanovil ga je Anton Furar. Od ustanovitve pa do 12. avgusta 1927. je zbor svoje prireditve prirejal pod pokroviteljstvom strokovne organizacije. Dne 12. avgusta 1927. se je vršil ustanovni občni zbor ter je s tem prešel zbor v svoje lastno društveno delovanje. Leta 1928. je na občnem zboru dne 27. januarja 1928. bil izvoljen sledeči odbor: za predsednika Edvard Terkuč, za podpredsednika Josip Schneider, za tajnika Pavel Balog, za blagajnika Josip Hren, odbornika Franc Juhont in Ivan Omerza ter za pregledovalca računov Leopold Cej. Društveni pevovodja je Pavel Balog od početka do sedaj. Zbor se pripravlja za jesensko in zimsko pevsko prireditvev.

Hrvatsko pjevačko društvo «Danica» v Sisku je priredilo cerkven koncert s sodelovanjem orgelskih virtuozov Frana Dugana st. in sina Čedomila Dugana, operne pevke Engel-Febo, koncertne pevke J. Popovičeve in koncertnega pevca I. Keretića ter gđe. K. Pomajbe. Pod taktirko pevovodje Fr. Medrickega so izvajali pater H. Sattnerjevo kantato «V pepelnični noči».

Hrv. pjev. društvo «Jeka» v Samoboru pri Zagrebu je na svečanem koncertu v proslavo biskupa Strossmayerja iz-

vajalo pod vodstvom M. Zjalića skladbe Šestaka, doktorja Schwaba, C. Preglja, F. S. Vilharja, V. Vodopivca, Avg. Lebana in V. Novaka.

Desetletnico svojega obstoja je pjevačko društvo «Dubrava» v Dubrovniku proslavilo dne 25. maja t. l. zvečer ob 20½ v Bondinem gledališču s slavnostnim koncertom, na katerem je pod vodstvom svojega pevovodje J. Vlaha Vrutickega izvajalo moške, ženske in mešane zборе skladatelj N. Purcella (1658.—1695.), A. Dvořaka, J. Suka, P. Křižkovskega, J. Gotovca, J. Hatzeja, M. Milojevića, J. Pavčića in V. Vrutickega. — Društvu k prvemu jubileju resnega dela tudi mi iz srca čestitamo!

Pevsko društvo «Tomislav» v Varaždinu je dne 21. aprila izvajalo pod vodstvom dr. E. Krajanskega dr. B. Širole «Misso poetico», skladbo v stilu klasične polifonije za peteroglasni mešan zbor. Delo obsega 13 stavkov in je izšlo v založbi lista «Sv. Cecilija» v Zagrebu. Po časopisnih poročilih je bilo izvajanje «Missae poeticae» — ki ji je prisostvoval tudi skladatelj — izvrstno.

Hrv. pjev. društvo «Trebevič» v Sarajevu išče rutiniranega pevovodjo. Ponudbe in zahteve na naslov: Hrv. pjev. društvo «Trebevič», Sarajevo, Napretkova palača, II. kat.

Državna gimnazija v Bihaću (Bosna) je priredila dne 2. junija t. l. glasbeno akademijo s pevsкими in glasbenimi točkami. Duša prireditve je bil prof. Jos. B. Brnobić, bivši pevovodja ljubljanskega «Slavca».

Srpsko pevačko društvo «Sloga» v Sarajevu je proslavilo v dneh 7. in 8. julija štiridesetletnico svojega obstoja.

Novosti

Ljubljansko narodno gledališče v letu 1928. Izdal Pavel Debevec, založila uprava «Razgleda». Cena vezani knjigi 40 Din. Vsebina: Naši igralci. (Ciril Debevec.) O razvoju naše scene. (Prof. Osip Šest.) Naš operni problem. (Mirko Polič.) Mirko Polič, ravnatelj in dirigent opere. (Matija Bravničar.) Naši pevci. (Pavel Debevec.) Operni dirigenti. (Mat. Bravničar.) Zanimiva knjiga, ki jo krasi nad 30 strani slik in portretov, hoče biti trenutna podoba našega današnjega gledališča, ki zaključuje petintrideset let slovenskega igralsva in gre v novo orientacijo evropske umetnosti. Vsem ljubiteljem našega gledališča jo v nakup in čitanje iskreno priporočamo!

Alojzij Mihelčič: Mašne pesmi za moški zbor. Samozaložba. Celje 1927. Slavospev Kristusu kralju. Za mešani zbor in orgle. Celje 1928. Kristusu kralju. Šest obhajilnih pesmi, za moški zbor zložil Alojzij Mihelčič. Celje 1926. — Priporočljive, lahke skladbe.

Skladatelj Risto Savin je komponiral solospjev «Maskerada» na besedilo F. Oniča za bariton in klavir.

Skladatelj Slavko Ostere je dokončal svojo novo opero.

Karlo Adamič: «Alma mater». 19 Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena partituri 30 Din, glasovom po 5 Din. Preproste pesmi, v harmoniji včasih namenoma izumetničene, ki pa ne prinese novih glasbenih misli. Namesto 19 bi bilo bolje 10 dobrih, novih, četudi preprosti in neizumetničeni. — Zbirka bo dobro došla le cerkvenim zborom, ki sanjajo o starih časih in odklanjajo napredek v naši cerkveni glasbi.

Emil Adamič: «Pet ženskih dvospevov» (zborov) s klavirjem. Založba pevskega društva «Ljubljanski Zvon» v Ljubljani. Cena partituri 25 Din. Teh pet mičnih skladb je že opetovano z velikim uspehom pel trboveljski «Zvon». — Študirajte jih!

Vasilij Mirk: «Deset povesti za našo klavirsko mladino.» Zbirka lahkkih rondojev na podlagi narodnih pesmic. Založba pevskega društva «Ljubljanski Zvon» v Ljubljani. Cena partituri 20 Din. Starši naj kupijo svojim otrokom, šole pa priporoče svojim učencem in učenkam te ljubke igračice!

P. H. Sattner: «Slavospevi na čast presvetemu Srcu Jezusovemu». 10 skladb za mešani zbor z orglami. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena partituri 25 Din, glasovom po 5 Din. Vseskozi blagoglasne, plemenite skladbe, ki

jih bodo dobri in tudi šibki zbori zelo veseli. Priporočajo se same.

Anton Jobst: Napevi k lavretanskim litanijam. Za mešani zbor in orgle. Samozaložba. Cena? Sedem napevov, namenjenih dobrim cerkvenim zborom, kratkih sicer, pa opremljenih z barvito, dražljivo kromatično orgelsko spremljavo. Jobst očitno raste, napreduje. Obe, zadnjič v «Cerkvenem Glasbeniku» priobčeni pesmi in pričujoči napevi so dokaz naše trditve.

Fr. Marolt: Osem blagoslovnih pesmi za mešan zbor z orglami. Samozaložba. Cena posameznemu izvodu 10 Din, od šest izvodov dalje 6 Din. Naročajo se pri skladatelju Francu Maroltu v Ljubljani, Stari trg št. 3/II. Priporočljive, prikupne, razmeroma lahke pesmi.

Prof. Hinko Družovič: Posebno ukoslovje šolskega pevskega pouka. (Druga, predelana izdaja.) Izdala «Slovenska šolska matica». Cena? Zelo praktična in uporabna knjiga ne le za pouk šolskega, marveč tudi društvenega petja. Naj bi jo preštudiral vsaj vsak pevovodja!

Glasbeni dar H. P. S. za prvo in drugo četrletje 1928. Krsto Odak: «Prodje momče kroz selo...»; Antun Dobronič: «Ljubezen brez upa»; Zlatko Grgošević: «Poslenička», moški zbori; Pavao Markovac: «Tavna noč», mešan zbor; Antun Dobronič: «Ljubovno pismo očetaše»; Krsto Odak: «Naši očevi»; Boris Krnic: «Noč», moški zbori; Franjo Dugan ml.: «Rožica rumena», «Mamica su štrukle pekli», mešana zbor. H. P. S. pridno obdarja svoja društva z dobrimi zborovskimi skladbami.

Stanko Premrl: «Pozdrav vladiki». Mešan zbor. Založila Jugoslovska knjigarna v Ljubljani. Cena partituri 5 Din. Prigodnica v proslavo tridesetletnice škofovanja Antona Bonjegliča. Vznešena, slavnostna, za izvajanje netežka in hvaležna skladba.

Vabilo na naročbo. Pevska zveza v Ljubljani bo izdala razpravo «O meri v slovenski narodni pesmi», ki jo je spisal naš dober poznavalec narodne pesmi prof. M. Bajuk (in je izhajala v letošnjem «Pevcu»), v posebni knjigi, ki bo obsegala okrog 100 strani v velikosti «Pevca». V njej bo kritično predelanih nad 500 narodnih pesmi, ki so bile kakorkoli napačno objavljene in bodo v popravljeni pravi meri natisnjene. Poleg tega bo obsegala knjiga važna poglavja iz ritmike naše narodne glasbe sploh. Natisnjena bo do septembra t. l. Ker je ta tvarina posebno zanimiva in v naših razmerah prva in edina te vrste, ki bo pokazala marsikaj bistveno važnega zlasti našim skladateljem in onim, ki se pečajo s folkloristiko, vabimo na naročbo in sporočamo: 1.) kdor je naročnik «Pevca» in pošlje naročnino do 1. septembra t. l., dobi knjigo za 20 Din; 2.) vsi, ki niso naročniki «Pevca», jo dobé pod istimi pogoji za 50 Din; 3.) za vse poznejše naročnike bo stala pri poznejših naročilih 50 Din. Naročnina se plača lahko tudi v dveh mesečnih zaporednih obrokih. Naročnino sprejema Pevska zveza v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 5. — O d b o r P. Z.

Listi

«Nova Muzika.» Dvomesecnik za vokalno in instrumentalno glasbo. Letnik I., št. 1. Ureja Emil Adamič, izdaja in zalaga «Glasbena Matica» v Ljubljani. Vsebina literarne priloge: E. Adamič: «Novi Muziki» na pot. St. Vurnik: Nova muzika. S. Osterc: Glavne struje sodobne glasbe in njih eksistenčna upravičenost. O. Šest: Opera — režija — in moje stališče do obeh. I. K. Sancin: Razmišljanja o smoterni glasbeni vzgoji našega naraščaja. — Iz domačih glasbenih listov. Osebne vesti. Koncerti — opera. Razne glasbene zanimivosti. Muzikalije in knjige. Iz redakcije. — Vsebina glasbenega dela: L. M. Škerjanc: «Jesenski dan»; M. Bravničar: «Skozi gozd je šel»; M. Kogoj: «Letski motiv»; S. Osterc: «Solnee v zavesah» (solospevi s klavirjem); M. Logar: «Romanca o dišavi smrekove smole»; St. Premrl: «Otroško kolo»; J. Pavlič: «Ura»; S. Osterc: «Dve miniaturi». — Št. 2. Vsebina literarnega dela: J. Mantuani: «† Fr. Ser. Vilhar»; Stein-Koželj: «O novi muziki»; Sl. Osterc: «Kratek pregled sodobne češke glasbe»; R. Savin: «Kako je nastala opera „Ma-

tija Gubec». Iz domačih glasbenih listov. Glasbene priloge. Osebne vesti. Koncerti — opera. Razne glasbene zanimivosti. Iz redakcije. — Vsebina glasbenega dela: A. Lajovic: «Begunka pri zibelu»; Z. Grgošević: «Kak su zajec i lesica putovali» (solospevi s klavirjem); S. Koporc: «Iz dnevnika žalostnega tovariša» (za klavir); K. Pahor: «Snežec» (za glas in klavir); I. Oevirk: «Intermezzo» (za gosli in klavir); S. Šantel: «Rokoko» (za C-klarinet ali gosli s klavirjem); M. Tajčević: «Dječija uspavanka» (za glas in klav.). — Št. 5. «Nova Muzika» je posegla v naš zborovski delokrog in je poklonila «Obilicu», «Kolu», «Mladosti», pevskim zborom ljubljanske in mariborske Glasbene Matice glasbeni del zvezka v zahvalo, da so odkrili zapadu novo zborovsko pevsko umetnost. V složno kolo je združen ves jugoslovanski jug: Slovenci, Hrvatje, Srbi in Bolgari, zastopani so slovenski skladatelji L. M. Škerjanc, M. Kogoj, S. Osterc, hrvatski K. Odak, J. Štolcer-Slavenski, srbski M. Milojević in bolgarski D. Hristov. Za «Malo Novo Muziko» pa sta prispevala J. Ravnik in B. Širola. — «Nova Muzika» je naslednica «Novih Akordov». V svojih prvih zvezkih je z besedami in skladbami točno označila svoj program: težnjo za sodobnim napredkom v naši glasbi. S pestro, zanimivo in obsežno vsebino, z elegantno opremo in ličnim tiskom si je na mah pridobila mnogo prijateljev, naročnikov in čitateljev in želimo ji največjih, najlepših uspehov! Naročite se tedaj na «Novo Muziko», ki stane letno 100 Din! Naroča se pri «Glasbeni Matici» v Ljubljani.

«Muzika.» Časopis za muzičku kulturo. Uredniki M. Milojević, Kosta Manojlović in Rikard Schwarz. Naslov: Nemanjina 24. Letna naročnina: 120 Din. Do sedaj smo prejeli le 1., 5. in 6. zvezek. List prinaša temeljite glasbene članke, poročila, razmotrivanja, razpisuje ankete, prinaša pa tudi skladbe. Tiskan je v cirilici in latinici. Našim naročnikom ga toplo priporočamo!

«Cerkveni glasbenik.» Urednik Stanko Premrl v Ljubljani. Pred škofijo 12/I. Letna naročnina 40 Din. Št. 5/4. Adolf Gröbming: Nekaj poglavij iz fiziologije in fonetike. St. Premrl: Jakob Aljaževe skladbe. F. Ferjančič: Nekaj malenkosti našim pevovodjem v album. St. Premrl: Cerkveno ljudsko petje. V. Vodopivec: Franc Schubert. Organistovske zadeve. Koncertna poročila. Dopisi. Oglasnik za cerkveno in svetno glasbo. Naši glasbeni listi. Razne vesti. To in ono. V glasbeni prilogi je objavljenih pet mešanih zborov: Ant. Gruma «Varstvo sv. Jožefa». St. Premrla «Vnebohod». A. Jobsta «Sv. Anton Padovanski». «Sv. Alojzij spoznavalec» in A. Mava «Razkrij se». Na uvodnem mestu št. 5. in 6. predlaga v kratkem članku dr. Fr. Mlinar-Cigale anketo o cerkveni glasbi, rekoč, «da bi bilo za razvoj slovenske cerkvene glasbe zelo koristno, ako ne naravnost potrebno, da bi se razmerje slovenske cerkvene glasbe do svetne glasbe med Slovenci enkrat temeljito in vsesplošno kritično obravnavalo in fiksiral odnos ene glasbene panoge do druge». Naše, na kratko povedano mnenje: Slovenska cerkvena glasba je prav tako sestaven del našega glasbeno-kulturnega stremljenja in hotenja kot svetna. Cecilijanskemu pokretu sta oralna ledino pok. Ant. Foerster in pater H. Sattner. Iz tega pokreta pa je izšla struja, orijentirana v sodobno glasbeno smer, ki pa iz njih skladb še vendar veje domač, slovenski duh. Tu so Stanko Premrl in vsi njegovi sodelavci — ne bomo jih imenoma naštevati — zaorali v našo cerkveno glasbo globoke brazde, ki nam kažejo za njen napredek lepo perspektivo v bodočnost. Vsejano seme klije. Mestni cerkveni zbori tekmujejo med seboj, kdo bo službo božje počastil s času primerno, umetno glasbo, in še večjo hvalo zaslužijo podeželski zbori, ki tudi nočejo zaostati za mestnimi. Predpogoj napredka naše cerkvene glasbe pa ne sloni na skladateljih, ki itak producirajo številne izdaje skladb, marveč na — organistih. Vseh nas, ki nam je glasba pri srečju, bi morala biti dolžnost, da organistom ustvarimo stanu primerno eksistenco in videli homo še večje uspehe. Tedaj pa bo izginil s cerkvenih korov ves glasbeni šund, organisti bodo, zadovoljni s svojo eksistenco, proučevali nove skladbe in jih tudi izvajali. — Pa še nekaj. V korist napredka naše cerkvene glasbe bi bilo pa umestno predvsem to, da se s cenzuro kateregakoli glasbenega foruma, komiteja, juryja zabranijo izdaje slabih, diletantskih, na preležane stare

tekste uglasbenih cerkvenih pesmi in da so vsi skladatelji pri izbiro besedil za svoje skladbe nekoliko izbirčnejši kot do sedaj. — Iz nadaljnje vsebine «Cerkvenega glasbenika» opozarjamo predvsem na za vse pevovodje in zbere dragoceno novost, članek prof. A. Gröbminga «O fizijologiji in fonetiki» in na S. Koporčevu poročilo o znamenitem češkem orgelskem virtuozu B. Wiedermannu. Sicer pa: čitajte «Cerkveni glasbenik»!

«**Pevec.**» Glasilo «Pevske Zveze». Urednik dr. Anton Dolinar; uredništvo v Ljubljani, Florijanska ulica 18; uprava: Miklošičeva cesta 7. Letna naročnina 30 Din. Vsebina št. 1/2: Prof. M. Bajuk: Mera v slovenski narodni pesmi. Naši pevski tečaji. Vestnik «Pevske Zveze». Iz koncertnega življenja. Nove skladbe. Iz glasbenih listov. Razne vesti. V glasbeni prilogi objavlja dr. Z. Mlinar-Cigale tri muropoljske narodne za mešani zbor, moški zbor «Vriska fantu»; M. Tomc pa podaja ženski zbor «Spomin». — Vsebina št. 3/4: Dr. A. Dolinar: Ob stoletnici Schubertove smrti. Prof. M. Bajuk: Mera v slovenski narodni pesmi. Naši pevski tečaji. Vestnik «Pevske Zveze». Iz koncertnega življenja. Iz glasbenih listov. Razne vesti. Glasbena priloga prinaša dve nagrobnici St. Premrla za moški zbor: «Z Bogom, srce plemenito!» in «Jamca tih»; mešan zbor dr. F. Kimovca: «Grob na Poljskem» in moški zbor A. Jobsta: «Pesem».

«**Sv. Cecilija.**» Urednik Janko Barle v Zagrebu, Kaptol br. 31. Letna naročnina 40 Din. Sv. 2. Vsebina: O. Antonin Zaninović, O. P.: Dva odlomka iz dvaju starinskih Graduala. Dr. J. Mantuani: Francišek Ksaver Križman, izdelovalec orgel. Dr. B. Širola: Novo naziranje o slavenskoj pučkoj popijevci. J. Barle: † Serafinu Vilharu. R. Alexander: Glazbeno pismo iz Beča. Dr. M. Cihlar-Nehajev: O našim pjevačkim smotrama. Dr. M. Stahuljak: Iz kitaraškog svijeta. I. Kokot: Moje uspomene na cecilijanski Paris. VI. D.: Sitne muzikalne vijesti iz Engleske. L. Šafranek-Kavić: Glazbena sezona u Zagrebu. F. Perčić: Pneumatika u seoskim crkvama. M. Pavelić: Sveti himni. Aeterna imago. O vječna sliko. — Naši muzički radnici. J. Barle: dr. Jos. Mantuani. J. Barle: † Mate Meršić-Miloradić. Iz hrvatske glazbene prošlosti. Dr. Ant. Goglia: Franjo Pokorni. — Naši dopisi. Glazbena literatura. Pregled štampe o glazbi. Razne vijesti. Vijesti Cecilijina društva. Nek je svašta. V glasbeni prilogi skladbe † Fr. Pokornega in O. Ans. Canjuge.

«**Prosvetni glasnik.**» Glasilo Zveze kulturnih društev v Ljubljani in Mariboru. Letna naročnina 40 Din. Mentor prosvetnim društvom! — Opozarjamo na črtice prof. Hinka Druzoviča o življenju, glasbenem delu † Viktorja Parme (3. zvezek).

«**Gledališki list.**» Narodnega gledališča v Ljubljani. Urejata Oton Župančič in Ciril Debevec. Izšle so št. 10, 11, 12 in 17. V 12. številki se obrača uprava do javnosti in razlaga mizerno finančno stanje gledališča in apelira na pomoč oblastnega odbora in mestne občine. Glede poročila ravnatelja drame, opere, glavnega tajnika in dramaturga. — V št. 17. poročila M. B. o Ljubljanski operi na turnejah. A. B. A. l a t k a piše o pariških koncertih, gledališčih in o Josephini, S. O s t e r c pa o operah «Vojček», «Cardillac» in «Jonny». — Gledališki abonenti in naročniki «Gledališkega lista» dobe namesto 13., 14., 15. in 16. številke knjigo o ljubljanskem Narodnem gledališču z raznimi članki in slikami, ki izide še meseca junija. Prihodnji zvezek «Gledališkega lista» izide za premijero Štraussove opere «Salome».

«**Naš čolnič.**» Urednik prof. Filip Terčelj, Gorica, Riva Piazzetta 18, Italia. Letna naročnina za državo SHS 50 Din. — V tretjem zvezku se list spominja petdesetletnice skladatelja Emila Adamiča, poročila o življenju in glasbenem delu † Frana S. Vilharja in priporočila svojim naročnikom lista «Cerkveni glasbenik» in «Zbore». Poročila so iz persesa skladatelja Vinka Vodopivca.

«**Razgled.**» Slovenska družabna revija, izhaja mesečno in stane celoletno 80 Din. Uprava je v Ljubljani, Šelenburgova ulica 7/II. Vsebinsko zanimiv, s krasnimi slikami opremljen družinski list.

«**Svobodna mladina.**» Uprava v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 4. Letna naročnina 40 Din. Simpatičen, borben list slovenske svobodne mladine, ki posveča posebno pozornost vsem kulturnim vprašanjem.

«**Domači prijatelj.**» Mesečnik za zabavo in pouk (Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 24) je v drugi letošnji številki poleg ostale zanimive vsebine priobčil I. Peruzzijev sonet «Slovenski pevci — Juliju Betettu» (povodom 25letnega jubileja). «Domači prijatelj» spada v prav vsako zavedno družino, tembolj ker je silno poceni. Letna naročnina znaša le 50 Din.

«**Kulisa.**» Časopis za kazalište, kino, variete, društvo i šport. Uredništvo je v Zagrebu, Samosfanska ulica št. 9, urednik Teodor Rona. Letna naročnina 100 Din. Odličen, bogato ilustriran list!

«**Glazbeni vjesnik.**» Mesečnik za promicanje glazbene kulture. Glasilo S. H. P. D. Urednik dr. Milutin Cihlar-Nehajev, uprava v Zagrebu, Boškovičeva 25. Letna naročnina 25 Din. Naše pevske zbere smo že ponovno opozorili na ta list, ki v zadnjem obsežnem zvezku obširno poroča o češkem pevskem festivalu, o ustanovitvi Vseslovenske Pevske Zveze, o nastopu hrvatskih pevskih zborov v Pragi, o sodobni češki glasbi itd. Številko krasi slika † skladatelja Vilka Novaka, predsednika H. P. S. Nikole Fallerja, glavnega tajnika in dirigenta Rudolfa Matza, skladatelja Krste Odaka, artističnega vodje H. P. S. dr. Milutina Cihlar-Nehajeva in posrečene slike iz praških pevskih slavnosti.

«**Hrvatska narodna pjesma.**» Urednik Rudolf Matz. Uprava: Zagreb, Akademski trg br. 12. V zadnjih zvezkih objavlja list hrvatske narodne pesmi v harmonizacijah, oziroma priredbah K. Odaka, R. Matza in Mladena Pozajjića. Pevskim zborom ustreza z ženskimi, moškimi in mešanimi zbori. — Hvale vredno podjetje, priporočljivo v naročbo vsem pevskim društvom!

«**Muzičar.**» Glasilo «Saveza muzičara u Kraljevini SHS». Urednik Jaroslav Sidak, uprava v Zagrebu, Wilsonov trg 9/I, letna naročnina 48 Din. — Muzički pregled. Dim. Georgijev: Neophodno je potrebno da se upoznamo. A. P. Bersenjev: Bugarska muzička kultura. V. Dimitrov: Dječje muzičke kite u Bugarskoj. Dr. B. Širola-Zl. Grgošević: Bugarska muzikološka literatura. Dr. B. Širola: Makedonske pučke popijevke u obradbi Josifa Češmedžijeva. Vijesti. V. Šušteršič—aa: Koncert «Glasbene Matice» (5. marca 1928). St. Vrtička: Češkoslovački muzički život u sezoni 1927/1928. Organizacijski pregled: Anкета o odnosu muzike prema filmu. —šk: Povodom drugog redovnog kongresa Savezne Uprave. J. Andrlje: Sumrak ljubljanske opere. Prof. H. Druzović: Nekaj misli k našim organizatoriskim prilikam.

«**Glasnik Muzičkog društva Stanković,** Beograd. Izhaja vsak mesec na 16 straneh. Urednik Milan P. Bogdanović. Letna naročnina za člane društva 20 Din, za nečlane 40 Din. Vsebina št. 1. in 2.: Prva reč. Kornelije Stanković. Nova vrsta članstva. Program rada kora. O amaterstvu u muzici. O «modernizmu» u muzici. Muzičke kućne novine. Društveno posela. Artur Honegger: Kralj David. Kroz muzički svet. Uprava M. D. Stanković. Koncert «Hasla». Muzička bibliografija. — Nov glasbeni list, namenjen v prvi vrsti zainteresiranju javnosti za delokrog glasbenega društva Stanković v Beogradu.

«**Hudebni výchova.**» Redaktor Antonin Heřman, Praha II., Ječna ulice č. 10; uprava Praha II., Pštrossova ul. 200. List, namenjen glasbenim pedagogom, prinaša aktualne članke in kratek pregled svetovnih glasbenih dogodkov.

«**Věstník pěvecký a hudební.**» Glasilo POČ v Pragi, Praha II., Hopfenštokova 15/I. Zadnje številke so bile posvečene pripravam za velikonočni praški pevski festival, o katerem poročamo na drugem mestu.

«**Tempo.**» Listy Hudebný Matice. Urednik Boleslav Vomačka in Stanislav Hanuš, Praha III., Besední 5. Zvezki 5., 6., 7. Vsebina: M. Novák: K padesátým narozeninám Zdeňka Nejedlého. L. Kundera: Janáčkova galgolská Mše. K. B. Jiráček: K opožděné premiéře. V. Štěpán: Estetický problém současné hudby. A. Hába: K cyklu symfonické tvorby V. Nováka. B. Vomačka: Pěv. sdružení pražských učitelů a Jeremiášův «Zborov». R. Medek: «Zborov». J. L. Budín: Voják a tanečnice. A. Hába: Franz Schrecker. — Z hudebního života. Hudební pedagogika. Slike: Prof. Zd. Nejedlý. A. Krössing. Prof. M. Doležil. Z razstave Hudební Matice U. B.

«**Česká Hudba.**» Časopis věnovaný pěstění a šíření hudebního umění. Urednik za glasbeni del: dr. Jaromir Fiala, Pra-

ha XII., Ve Pštrose 4, za literarni del: prof. Vrat. Vycpálek, Praha XII., Kolinská 2, izdajatelj: Antonín Novák, Kutna Hořa, Masarykovo náměstí č. 252. List izhaja dvakrat na mesec in stane letno 40 Kč. «Česká Hudba» prinaša poleg drugih tudi zborovske skladbe in je po obsegu obširna, po vsebini zelo zanimiva. Podobna je našim «Zborom».

Razno

Prof. dr. Pavel Kozina — petdesetletnik. Malo sem okleval, kako naj oblikujem napis; koncem koncev sem se odločil za to-le obliko, ker je kratka in pové pošteno, kaj sledi. Čujem v svoji slutnji v naprej razne glasove; nekateri se bodo razvozljali v pritrjevalni: «No, vendar!», drugi bodo godrnjali: «Ze spet jubilej». — «Kaj pa je tega treba bilo» in podobno. Res je pa, da je dr. Kozina kulturem delavec in da je to treba priznati sine ira et — severo — studio, ako nočemo zagrešiti najostudnejše krivde: zamolčevanje kulturnega dela. — Dr. Kozina je bil rojen v Ljubljani dne 6. januarja 1878. leta. Oče mu je bil profesor zgodovine na ljubljanski realki, ki je pa preminul še leta 1878. Pavel je dovršil osnovno in srednjo šolo do petega gimnazijskega razreda v rojstnem mestu. Mati je čutila v sebi smrtno kál in dala nadarjenega sina — da pride do kruha še pred njeno smrtjo — v trgovsko šolo k Mahru. Tam je dovršil dveletni tečaj. A mati mu je medtem umrla. Pavel se je preselil v Novo mesto k svojemu bratu ter se privatno pripravil na sprejemni izpit za osmi gimnazijski razred; maturiral je leta 1899. Na dunajski univerzi se je posvetil prirodopisu, matematiki in fiziki; leta 1905. je bil promoviran za doktorja modroslovja, 1904. je položil državni izpit za pouk v srednjih šolah. Suplent je postal že leta 1905. na II. državni gimnaziji, 1908. je bil premeščen na I. državno gimnazijo, kjer deluje še danes, od leta 1910. kot profesor. — Prvi pouk v igri je dobival Kozina pri soprogi uglednega botanika profesorja Vossa, pozneje v šoli Glasbene Matice (petje, klavir, harmonijo). Na Dunaju se je učil solo-petja privatno in obiskoval dvorno opero ter druge koncertne prireditve. Kot suplent je bil učencem za solo-petje pri ravnatelju Fr. Gerbiću. Leta 1910. je dobil dopust in položil izpit iz solo-petja pri profesorju Ungerju in — državni — pri profesorju dr. J. Gänsbacherju, ki mu je dal v spomin na izpit zvezek svojih pesmi ter napisal na naslovni list: «Dem stimmbegabten und talentvollen jungen Sänger. Prof. Dr. Pavel Kozina zur Erinnerung 28. April 1910. Dr. Josef Gänsbacher.» Kdor ve, kako težko dostopen je bil ta mož, bo vedel ceniti to spominčico. — Dr. Kozina se je zgodaj vežbal tudi v vodstvu pevskih zborov. Kot četrtošolec je dirigiral šolski zbor pri službi božji. V Novem mestu je imel svoj kvartet (Jurij in Pavel Kozina, Sterle, Toporiš). Na Dunaju je vodil pevski zbor «Slovenije», v Ljubljani je bil začasno namestnik pevovodje pri zboru Glasbene Matice, a leta 1909. pevovodja Zveze slovenskih pevskih društev, leta 1911. pevske župe. Na I. državni gimnaziji je vodil petje polno desetletje. Po vojni je bil tudi na šoli Glasbene Matice skozi dve leti učitelj solopetja. Že leta 1912. je sestavil svoj pevski kvartet (Kozina, Dermelj, Završan, Kragelj; Dermelja je nadomestil pozneje Stegnar). S tem je nastopil 24tkrat v raznih krajih in ob različnih prilikah. — Leta 1921. je ustanovil lastno pevsko šolo, ki je oblastno priznana; iz te šole je prišlo četrto pevcev na našo opero (Burja, Berlot, Pavlič, Vlah). — Leta 1921. je priredil turnejo po Jugoslaviji med 20. septembrom in 12. oktobrom ter posetil s svojim kvartetom: Beograd, Dubrovnik, Kragujevac, Metković, Niš, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Skoplje, Split in Vukovar, povsod z izrednim uspehom. — Posebno pažnjo posveča dr. Kozina moderni slovenski pesmi, osobito samospevu, kar je priznal dr. Gajmir Krek že zdavna v «Novih akordih» (letnik X., str. 40). — Leta 1925. je bil bistveno udeležen pri obnovitvi «mladinskih koncertov»; pri nekaterih je prevzel tudi uvodna predavanja. Svoj zadnji koncert je priredil dne 6. maja t. l. v proslavo petdesetletnice prof. Emila Adamiča: petdesetletnik — petdesetletniku! V tej produkciji je izvedel vse pevske točke edinole s svojim kvartetom in s profesorjem K. Jerajem kot spremljevalcem samospevov. — A tudi literarno deluje na glasbenem poprišču. Največje delo

je v tem pogledu njegova «Pevska šola» (I. del leta 1922., II. del leta 1925.) V tej knjigi postopa na harmonični podlagi in izhaja od akorda. Morebiti se do danes ni lotil tega dela da bi ga ocenil, še noben pedagog, ker se ne suče po izhajenih cestah in potih. — Marsikako pojasnjevalno zrno bi se dobilo v njegovem članku: «Kako sem poučeval petje» («Novi akordi», letn. XII. in XIII.). — Tudi v podrobnosti se je spuščal; n. pr. čigava je «Vigred se povrne» («Jutro»), ali «Izgovarjava soglasnika l» («Zbori», II. l., 1926., str. 10 nsl.), in Gregor Riharjeva «Strunam» («Zbori», II. letnik, 1926., str. 46 nsl.). Dopisaval je o glasbenih zadevah raznim revijam in dnevnikom («Ljubljanski Zvon», «Slovan», «Slovenski Narod», «Laibacher Zeitung», «Jutro», «Novi akordi», «Zbori», «Nova muzika») — skratka: dr. Kozina je mož, ki deluje na poprišču glasbene kulture med Slovenci in Srbohrvati ekstenzivno in intenzivno, praktično in teoretično, tako da mejnika ob petem križu na njegovem življenjskem potu ne moremo in ne smemo prezreti. Želimo mu pa i nadalje one svežosti in žilavosti, ki ju kaže danes, še na mnoga leta!

Dr. Jos. Mantuani.

Mariborsko sezonsko poročilo. A. Opera in opereta. Letošnja sezona je stala pod vplivom skrajne štednje in redukcije. Angažirani so bili od solističnega osebja en operni sopran (Burjeva), en operni alt (Kovičeva), en operni tenor (Burja) in en operni bariton (Neralič). Basovske partije je pel Stanković, tenor-buffo-partije operetni tenor Bratuž; razen tega sta bili v operi še zaposleni operetna diva Predovičeva in operetna subreta Lubejeva. Člana drame, Skrbinšek in Kovič, sta pela druge baritonske, oziroma basovske partije. Operetni komik je bil Harastović. Gostovali so: Mitrovičeva, španovci in Poličeva iz Ljubljane ter Stagljarijeva iz Zagreba. Zbor je štel 9 moških in 10 ženskih glasov, orkester pa 18 do 32 vojaških muzikov. Dirigiral je opere in dve opereti operni ravnatelj Mitrovič, vse ostale operete kapelnik Herzog. Repertoar je obsegal naslednja dela (v oklepajih je označeno število predstav v sezoni): I. Opera. a) Novitete: Verdi, «Ples v maskah» (8); Mailart, «Puščavnikov zvonček» (8). b) Reprize: Verdi, «Traviata» (6); Parma, «Urh, grof celjski» (6). Massenet, «Mignon» (5); Puccini, «Madame Butterfly» (5); Verdi, «Rigoletto» (5). Število opernih predstav 40. II. Opereta. a) Novitete: Lehar, «Eva» (7); Kálmán, «Bajadera» (10); Kálmán, «Jesenski mornar» (7); Stolz, «Takrat v starih časih» (14). b) Reprize: Berke, «Pri mladenkah» (7); Kálmán, «Čaradška kneginja» (4); Kálmán, «Grofica Marica» (5); Jarno, «Logarjeva Krista» (8); Granichstädten, «Orlov» (7). Število operetnih predstav 69. Celokupno število muzikalnih predstav je bilo 110 (napram 95 lanskim), ker je muzikalna sezona trajala en mesec več; pričela se je 1. oktobra (lani 30. oktobra) in končala 15. junija. V velikonočnem tednu je proizvajal operni ravnatelj Mitrovič s svojim ensemblom Pergolesijev «Stabat mater». Obisk je bil dovoljen in publika je kazala stalno zanimanje za muzikalne predstave. Za 85 abonentov iz bližnje okolice sta se vzdrževali dve avtobus-zvezi, in sicer v smeri proti Slovenski Bistrici in Rušam. S prihodnjo sezono se ukine opera iz razlogov, ki so znani. Prislovica «Malo denarja, malo muzike» se, žal, uresničuje tudi tukaj. Skozi dobo svojega obstoja pa je dokazala naša opera svojo nezmanjšano življenjsko moč in tudi letos se je vzdrževala na lepem umetniškem nivoju. Zasluge opernega ravnatelja Mitroviča za muzikalni pokret v Mariboru so splošno priznane. Istotako zaključuje intendant dr. Brenič lahko svojo poslovno dobo z lepo aktivno bilanco. — B. Koncerti. 1.) Orkestralni koncerti. Prvi orkestralni koncert v sezoni je priredil Odbor za postavitev spomenika kralju Petru (18. novembra). Orkester Glasbene Matice je v zvezi z vojaško godbo proizvajal pod vodstvom ravnatelja Hladeka med drugim Čajkovskega petitično simfonijo iz repertoarja lanske sezone. Dne 2. decembra smo slišali prvovrstni orkester Kraljeve garde pod vodstvom muzikalnega referenta Pokornega. Železničarsko godbeno društvo «Drava» je priredilo 15. aprila simfonični koncert v proslavo Schubertove stoletnice smrti. Orkester je bil topot sestavljen skoraj izključno iz civilnih godbenikov. Na sporedu so bile orkestralne skladbe Schubertove, med drugimi h-mol-simfonija. Dirigiral je kapelnik Herzog.

2. Vokalno-instrumentalni koncerti. Cecilijino društvo je priredilo 15. novembra cerkveni koncert v stolni cerkvi. Orgelski part v Rheinbergerjevem koncertu v g-molu za orgle in orkester je bil v rokah Stanka Premrla. Ostale točke s spremljavo orkestra in orgel ali pa orgel samih, so bili vzeti iz domače literature. Vodja, stolni kapelnik Gašparič se je predstavljal tudi kot dirigent pevskega društva «Maribor» dne 7. marca prvič z večjim delom, s Haydnovim «Stvarjenjem». Solisti: Lovšetova, Burja in Neralić. Mladino marljivo društvo je svojo nalogo častno rešilo in koncert se je ponovil dne 1. aprila v Celju. O Pergolisijevem Stabat mater, ki se je proizvajal v Narodnem gledališču, smo poročali na prejšnjem mestu. 3. Vokalni koncerti. Moški zbor «Drave» je nastopil 2. marca s primerno sestavljenim sporedom in dokazal, da deluje pod vodstvom dirigenta Horvata prav smotreno. V počitniških mesecih namerava nastopati po raznih drugih krajih. Glasbeno Matico smo slišali 11. maja v docela napolnjeni unionski dvorani s svojim švicarskim programom. O uspehih te turneje je že poročal predsednik Arnuš v prejšnji številki. Ponovila je Glasbena Matica svoj koncert v Ptujju z istotako velikim uspehom. Vsakoletni novinarski koncert je tudi letos združil (1. decembra) vse večje mariborske pevske edinice (Glasbena Matica, «Maribor», «Drava», «Jadran» in «Männergessangverein»). Od tujih zborov so se oglasili ob priliki svojih turnej pri nas «Kolo» iz Zagreba (5. novembra), ki je pod vodstvom Kumarja proizvajalo širolov oratorij sv. Cirile, potem akademski društvi «Obilič» iz Beograda (26. aprila) in «Mladost» iz Zagreba (16. maja). Vsi zbori so nam pokazali, na kakšnem višku se že nahaja zborovo petje v naših centrih. Število orkestralnih, vokalno-instrumentalnih in vokalnih koncertov je ostalo napram lanski sezoni v splošnem neizpremenjeno. 4. Komorni koncerti. Kar smo trdili glede števila prireditev pri prejšnjih koncertnih grupah, ne moremo ponoviti zastran komornih koncertov. Tukaj je število močno padlo napram lanski sezoni (16:9). Koncertni biro je bil zelo agilen, uvedel je abonmane in tekem sezone nas je seznanil spet s prvovrstnimi svetovnimi mojstri. Dne 5. novembra je nastopil poljski pianist Rubinstein, 29. februarja ogrska violinistinja Lorandova in 5. decembra smo slišali spet priljubljene Zikovec. Pod okriljem Ljudske univerze je koncertiral 7. oktobra bolgarski violinist Popov, ljubljanska pianistka Poženelova (2. aprila), Kroemerjev trio iz Gradca (25. novembra) ter domači trio ge. Brandlove (5. februarja). Zanimiv in poučen je bil osobito še Mozartov večer graške «Uranije» (2. januarja), ki stremi po sličnih ciljih kakor naša Ljudska univerza. Ko bi se mogla sčasoma ta oblika muzikalnih prireditev pri nas udomačiti in postaviti na kar najširjo podlago, bi bilo to za napredek naše muzikalne prosvete kar največjega pomena. Treba je velikopoteznosti, požrtvovalnosti in zanimanja za to panogo muzikalno-prosvetnega dela. 5. Akademije in koncerti z zabavnim delom. Tukaj se glede števila ni izpremenilo nič. Omeniti je vsakoletno Svetosavsko proslavo (27. januarja), pri kateri absolvira vojaška godba serijski program. (Višji vojni kapelnik Čermak). Nadalje smo tudi letos imeli priliko prisostvovati pevskemu in muzikalnemu nastopu kaznjencev v moški kaznilnici (Pevovodja Cizelj). 6. Število mladinskih prireditev je tudi letos padlo, odkar je pred tremi leti dosegel neki višek (10:6:6). Zanimanje občinstva za te nastope vsekakor pojema, kar se že vidi pri vsakoletni prireditvi Pomladka Rdečega križa (1. decembra) in pri kateri priliki nastopajo vse mariborske šole po nekem turnusu. Svoječasno je Maribor glede teh prireditev prednjačil. 7. Muzikalne prireditve za mladino so pa letos ponehale. Lani jih je še prirejela Ljudska univerza. Ta ima letos zabeležiti v tem oziru dva otroška večera z mešanim sporedom (pravljice in primerne glasbene in pevske točke). Šolska mladina je imela dostop h generalni vaji «Stvarjenja» (Maribor) in to je smatrati kot edino prireditev te vrste v širjem pomenu. 8. Muzikalna predavanja. O narodni ideji v naši in tuji glasbi je predaval v Ljudski univerzi profesor Dobronić iz Zagreba (31. oktobra) in v srbskem ciklu je obravnaval srbsko narodno pesem muzik. referent prof. Druzović (15. februarja). 9. Šolske produkcije. Sklepno šolsko produkcijo je

priredila skozi dva dneva šola Glasbene Matice in istotako sklepni koncert violinska šola ge. Brandlove in klavirska šola kapelnika Frischa. Šoli Brandlove in Frischa dokazujejo stalno naraščanje frekvence in lepo razvojno stopnjo. Ne tako šola Glasbene Matice. Ne smemo več zamolčati, da pri sedanjih centralistični organizaciji Glasbene Matice in iz te izviračo hegemonije pevskega zbora vsestransko trpi šola. Letos med drugim ni bilo mladinskega petja, akoravno so na zavodu v to razpoložljive učne moči. Koncertna bilanca ne more zaključiti tako povoljivo kakor pa pri operi in opereti. V splošnem moramo govoriti o nazadovanju. Katere grupe so pri tem prizadete, o tem govori prejšnji seznam. Napredovala ni nobena kategorija, pač pa so nazadovale nekatere prav občutno. H. Druzović.

Ministrstvo prosvete ukazuje, da se morajo na šolah ob državnih praznikih vršiti proslave. Ker so učitelji petja v takih primerih v zadregi za izbiro sporeda, sem zbral nekaj besedil, objavljenih in še neobjavljenih, ter jih pošljem našim skladateljem s prošnjo, da jih uglasbijo. Ustregli bi s tem šolski mladini, veliko uslugo pa napravili tudi učiteljem petja. — Luka Kramolc, učitelj petja na državni realki in na I. državni gimnaziji v Ljubljani.

Skladatelj Antun Dobronić v Zagrebu nas prosi za objavo sledeče izjave: *Napomena uz novokomponovanu «Dubravku»*. Kako se narudžbu i nedavno izvedbu novokomponovane muzike za «Dubravku» u «Hrv. kazalištu u Zagrebu» prijme i nakon ove izvedbe u raznim našim novinama kušalo da opravda, jer da ona, koju sam ja po narudžbi istog kazališta napisao prijme, «nije mogla da prodre medju publiku onako, kako je to bilo poželjno» («Riječ» 8. V.) i slična, ne mogu da ne podsjetim, da su svojedobno i sami moji protivnici priznali, da je moju muziku za «Dubravku» «publika primila toplo» (Šafranek-Kavić: «Obzor» 4. V. 1923.), da je «Hrv. kazalište» s «Dubravkom» uz moju muziku imala istinski uspehe u Zagrebu i na svojim gostovanjima u Beogradu i Varaždinu, te da, mimoilazeći zasad prave razloge, radi kojih je došlo do ove najnovije muzike, stojim na raspolaganje, da partituru moje i ove najnovije «Dubravke» privatno i sporazumno damo na ocjenu kojoj neutralnoj poroti, u kojem evropskom, u pitanjima umjetnosti zreloom i etičkom centru. — Antun Dobronić.

Zikov komorni kvartet je v aprilu na svojem praškem koncertu izvajal jugoslovanske skladbe, in sicer godalni kvartet F. Lhotke, «Sonatina di camera» L. M. Škerjanca in godalni kvartet dr. J. Mandića.

Josip Rijavec je pel v berlinski premijeri Puccinijevega «Plašča» naslovno vlogo. Vsi listi so pohvalno pisali o Rijavčevih pevskih vrlinah, o njegovi muzikalnosti, lepem glasu in dobri igri. Na podlagi teh kritik ga je Državna opera povabila na gostovanje.

Iz urednikove in upravnikove listnice

V glasbenem delu četrtega zvezka letošnjih «Zborov» (za julij in avgust) smo priobčili štiri nove, deloma nekoliko daljše in težje moške zборе: F. Juvančev «Marzeljez», A. Jobstovo «Narodno», M. Tajčevičevo balado «Mijajtova majka» in V. Mirkovo «Srce-roža», v prihodnjem zvezku pa bomo zopet objavili krajše in lažje pesmi, namenjene šibkim zborom. — Književno prilogo smo morali topot izdati na 12 straneh in še nam je ostalo gradivo za prihodnji zvezek. — Uprava «Zborov» vljudno prosi vse cenjene naročnike, ki še dosedaj niso poravnali naročnine za leto 1928., da to nemudoma storé. List dobivajo, svoje plačilne obveze pa se ne zavedajo! Kdor ne poravnava tekom julija zaostalega dolga, prihodnje številke «Zborov» ne prejme več. Bodimo točni vsi!

G. E. R. Vaše skladbe smo prejeli, pa nam posebno niso všeč. Več Vam pišemo v pismu. — G. H. D. v M. Vaš članek nam bo dobrodošel.

Urednikov zaključek dne 15. julija 1928.

Škole "1928"
Letnik II. št. 4, a.

Allons enfants!

(—Besede Hajrudina Čuriča.)

Uglasbil Ferdo Juvanec.
1928.

Navdušeno.

Moški
zbor.

Al-lons en-fants! Pri-bližu-je se dan, pri-bli-žu-je se dan, pri-bli-žu-je se dan, pri-bli-žu-je se dan,

bli-žu-je se dan, pri-bližu-je se dan, ka-da će ma-če-vi dan, približuje se dan, se dan, ka-da će ma-če-vi

naši, da za-pe-vaju pe-smu Rata... U red! Mačeve van! naši da zapevaju pe-smu Rata...

U red! Mačeve van! Do-la-zi dan Do-lazi dan ne-prijateljske smrti! Do-la-zi dan

Dušmana kletog mo-ramo str-ti, dušmana kletog

4073/1953

malo zadrž. *koč prej*
mp
 mo_ rano strti, da braci na_ šoj pokraj našeg mo_ ra
malo zadrž. *koč prej*
mp

f
 si_ ne zo_ ra Slo_ bo_ de i Sla_ ve, si_ ne
f

zo_ ra Slo_ bo_ de i Sla_ ve!
ff Di_ gnimo
ff Dignimo
 Di_ gnimo gla_

mf
 gla_ ve!
 Od Ja_ dra_ na do Drave, od Var_
mf
 ve! Od Ja_ dra_ _ na do Dra_ ve, od Vardara

f
 _ dara, od Vardara do Tri_ glava
f ured! Ma_ ce_ ve van! U red!
f

zadrž. do_ Tri_ glava
ff *koč prej*
 Ma_ ce_ ve van! *f* Allons en_ fančs! *
zadrž. *f* *koč prej*

* „Naprej, otroci”
 (domovine).
 Izgovori: Alon zanfan

Sbori "1928"
Metnik IV. št. 4, b.

Narodna

(Gustav Strniša.)

Anton Jobst
(Liri.)

Mirno, občuteno.

Moški
zbor.

pp Ra_s-te zelen rožma_rin, jač pa sanjam okna

pp p

hitreje

zadržano.

mf f

be-la, kjer lju-be-zen je cve-te-la in de-vi-ški njen spo-

mf f f

krepko

a nad_njo a nad.

ff p mf

min. O_zka ste_za sre-di-njiv, a nad njo,

ff pp

njo *hitreje* *Kot sprva.*

p *f* *pp*

a nad njo škrjanček poje, mi-sli, san-ja

p *f* *pp*

de-kle moje, rdi ob-razek lju-be-zniv. Lla-to

p *mf*

hitreje *mf* *f* *počasneje*

zi-to tre-pe-ta, ve-ter zla-sci po-ig-rava, ti-ha pe-se-m v polju

f *p*

pohitevači *p* *ff*

pla-va: bodi zdrava, bodi zdrava, lju-bi-ca!

Zbori "1928"
 Petnik II. št. 4, c.

„Mijatova majka“

(Balada.)

Marko Tajčević
 (Zagreb.)

Rubato.

Tenor Solo

p

Zar-ko sun-ce jel'ko-li-ko ra-no,

mf

16

mogul' si-ci na Za-gor-je rav-no,

p

i pre-bro-jit sva-te Mi-ja-to-ve?

pp

♩ = ♩ Mirno

Tenori

tutti
ppp

Broji-la ih Mija-to-va maj-ka,

Bariton

Broji-la ih, bro-ji-la ih Mija-to-va majka,

Broji-la ih, bro-ji-la ih maj-ka

Basi

ppp

poco piuf

Mijatova majka,
piu fe piu mosso

Brojila ih i prebrojila ih

poco piuf

bro-ji ta ih majka

(poco f)

sp

svi joj svati na broj

poco piuf

svi joj sva-ti na broj

sempre cresc. e animando

i-zla-zi-li, svi joj svati na-broj i-zla-zi-li,

i-zla-zi-li, svi joj na-broj i-zla-zi-li,

svi joj i-zla-zi-li,

18

4

f *poco sosten.*

sa — mo ne — ma, sa — mo ne — ma mlađanog Mi — ja — ta.

sa — mo ne — ma, ne — ma mlađanog Mi — ja — ta,

samo ne — ma mlađano — ga Mi — ja — ta, mlađanog Mi — ja — ta,

pesante:

ni — ti i — ma lije — pe dje — voj — ke.

ni — ti i — ma lije — pe dje — voj — ke.

ff

d = d. Mirno (come prima).

pp

Dan po danak nedje — lji — ca da — na,

Dan po danak, dan po danak nedjelji — ca dana,

ppp

poco piu f

dan po danak nedjelji — ca dana, kad e — vo ti tri vrg — na gavrana

ne dje lji — ca dana, kad e vo ti tri vra — na gavrana

poco piu f

pp

je - dan

p

je - dan nosi Mi - ja - to - ru gla - vu,

pp

je - dan

poco piu f e piu mosso.

dru - gi, drugi no - si djevo - jač - ku ru - ku

dru - gi, drugi nosi djevo - jač - ku ru - ku

poco piu f e piu mosso (espress.)

drugi nosi djevo - jač - ku ru - ku, i na ru - ci devet

p *poco piu tranquillo* *cresc. e piu agitato*

i na ruci devet prste - no - va, treći nosi pa - u - no - vo per - je,

i na ruci devet prste - no - va, tre - ci nosi pa - u - no - vo per - je,

poco piu tranquillo *(cresc. e piu agitato)*

prste - no - va, devet prste - nova, treći nosi pa - u - no - vo per - je

sf *poco sostenuto*

čim su svati o - ki - će - ni bi - li, o - ki - će - ni bi - li.

sf *poco sostenuto*

čim su svati o - ki - će - ni bi - li, čim su svati o - ki - će - ni bi - li.

sf *poco sostenuto*

čim su sva - ti čim su svati o - ki - će - ni bi - li, -

Grave

fff Kad ih vi-di Mi-ja-to-va majka, od *sempre fff* ža-lo-sti pade na zemlji-cu,
 Kad ih vi-di Mi-ja-to-va majka, od *fff* ža-lo-sti pade na zemljicu

meno f od ža-lo-sti, *p* od žalo-sti pade na zemljicu
meno f od žalosti pade na zemljicu *p* od žalo-sti

sotto voce
Quasi parlando: ppp Ka-ko pa-de, vi-še ne-u-sta-de.
ppp Ka-ko pa-de, vi-še ne-u-sta-de.

Zbori "1928"
etnik II. št. 4, č.

Srce - roža.

(Janko Samec.)

Počasi

Vasilij Mirk.
(Maribor.)

melodijo izrazito

Moški
zbor.

p

Kot Da-vid- kralj Kot Da-vid- kralj je šel pre-

David- David-

pp *p*

f *p*

rok v da- lja vo, po- joč na har- fi pesmi brez be-

pe- smi

f *p*

pesmi brez be-

sed, na dla- ni nosil je sr- ce kr- va- vo, da

pesmi brez besed, no- sil

sed, no- sil

f *dimin.* *mf*

re- šil bi ve- solj ni svet.

ž njim od re- šil bi. vesolj ni svet. Ko

f *dimin.* *mf*

bi ve- solj ni svet. *mf*

Bolj gibljivo, a ne preveč.

sre-čal je po—ni-ža-ne na cesti, ki so mol-ča-li

Tempo I.

v ža—losti brez mej, — za—bren—kal pesem je o njih bo—
 rit. *p* zabrenkal pesem

— le—sti in šel po joč— — pred nji— mi je... na—
 rji— mi je... — ra
f *dimin.*

prej. — Bolj živo.

prej. — In zru—šil sužnjem težke je o—ko-ve, ki so ti—
p *f*

Tempo I.

ščali jih vse ži-ve dni; — po—spremil spesnijo jih v za—rje
 rit. *p*

pol — nih, temnih nji —
 no — ve iz mu — ke pol — nih, tem — nih
f *diminu*

no — či. *Malo bolj gibljivo.*
 njih no — či. Še njih, ki bi — li so re — sni — ce
p *mf*

žejni in lačni vseh ne — dose — g — lji — vih sanj, —
ritar
ribar.

p *Tempo I.*
 na — po — jil vse lju — bezni je brez — mejni, na —
p

f *dimin.* *spo*
 si — til sku — hom več — nih jih spo —
dimin.

— znanj. — *mf* Počasi. —

— znanj. A ko na — gnila se mu poč je hkoncu,

mf

sr — ce kr — vavo tresčil je na bla. —

tresčil je na bla. —

sf

bla. —

In glej: ta — krat iz mrtve zem — lje v soln — cu je

f *p*

za — cre — te — la ro — ža rde — ča

f *ff* *dim.*

rde — ča

f *ff* *dim.*

rde — ča

vsa, roža rde — ča vsa.

vsa rit.

roža rdeča rde — ča vsa.

vsa

pp *rit.*

Najboljši ŠIVALNI stroj in kolo

je
Josip Petelinc-a

znamke

GRITZNER

ADLER

za rodbino, obrt in industrijo,
istotam najboljši švicarski
pletilni stroj

Pouk v vezenju in krpanju
nogavice in perila vsak čas
brezplačen.

Posamezni deli za šivalne
stroje in kolesa, pnevmatika,
igle, olje.

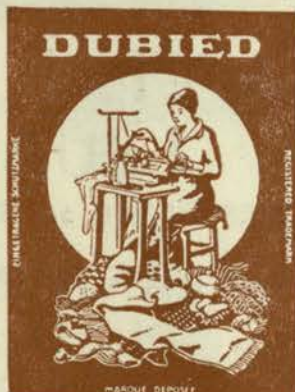
Najnižje cene, najlepše
opreme, večletna garancija,
tudi na mesečna plačila.

Edino le

Ljubljana

Telefon 2913

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi.

NOGAVICE,

*rokavice za dame in gospode, žepni robci,
kravate, srajce in ovratniki, kloti, šifoni,
dežniki, palice, nahrbtniki, razni svilnati
trakovi, mila, jedilno orodje, aluminij in
alpaka srebro, žepni noži, škarje lasostriž-
nice, kompletne potrebščine za šivilje,
krojače, čevljarje, tapetnike in sedlarje*

najceneje pri

Josip Petelinc-u
LJUBLJANA

ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

LITOGRAFIJA — OFFSETTISK

ČEMAŽAR IN DRUG, LJUBLJANA

IGRIŠKA ULICA 6

*razmnožuje note po zelo solidnih cenah ter izdeluje vsakovrstna druga lito-
grafska dela, kakor etikete, lepake, delnice itd.*

Glasbene priloge „Zborov“ so natisnjene v LITOGRAFIJI ČEMAŽAR in DRUG.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana

LJUBLJANA

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2808 in 2807

PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 50 (V LASTNEM POSLOPJU)

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in
valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in
kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

PRVA POTOVALNA PISARNA V SLOVENIJI

Propagandni material za tu-
in inozemstvo

Železniške in paroplovne
rezervacije in karte vseh linij

Rezerviranje hotelskih sob

Karte za spalnice in zračni
promet

Družabna, društvena in in-
kluzivna potovanja

TELEFON 2759

Avtoture

Prtljažna in osebna zava-
rovanja

Denarna nakazila

Vse informacije brezplačno

Pismena naročila po povzetju

Karte za vse države

Legitimacije za velesojme

REISEBÜRO - BUREAU DE VOYAGES - TRAVEL OFFICE

„GROM“

CARINSKO-POSREDNIŠKI
IN ŠPEDICIJSKI BUREAU

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA 41

NASLOV ZA BRZOJAVKE: „GROM“
TELEFON INTERURBAN ŠT. 2454

ANT. KRISPER LJUBLJANA

MESTNI TRG 26, STRITARJEVA ULICA 3

GALANTERIJA, PERILO,
PLETENINE IN
ČEVLJI

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

V LJUBLJANI

ZAVARUJE PROTI OGNJU, TATVINAM, NEZGODAM ITD.

TER NA DOŽIVETJE IN ZA SLUČAJ SMRTI.

PODRUŽNICE PO VSEJ KRALJEVINI. DOMAČE PODJETJE.

NAŠA PRAVA DOMAČA

KOLINSKA CIKORIJA

JE IZVRSTNA

Naročite Vaši klavirski mladini
Deset povesti Vasilija Mirka.

Cena partituri 20 Din brez poštnine.

Založba muzikalij pevskega društva
„Ljubljanski Zvon“.